

2017 TÜRKİYE İNSAN HAKLARI RAPORU¹

Zeynep Altıok

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve İzmir Milletvekili

¹ CHP İnsan ve Doğa Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı tarafından hazırlanan 2016 Türkiye İnsan Hakları Raporu'na ait veriler Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) ve basında yer alan BirGün Gazetesi, Cumhuriyet Gazetesi, Evrensel Gazetesi haberleri ve Genel Başkan Yardımcılığı birimine ulaştırılan bilgiler doğrultusunda hazırlanmıştır. Türkiye İnsan Hakları Raporu'nda yer alan bu veri ve ihlaller kesinleşmediği ölçüde iddiadır. İhlal iddiası yargı kararları dahil olmak üzere Genel Başkan Yardımcılığı biriminin ve insan hakları örgütlerinin derinlikli araştırmaları sonucu kesinleşir.

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	3
Medyaya Yönelik Baskı ve Sansür.....	4
Kültür ve Sanat Alanında Sansür.....	8
Toplumsal Muhalefete ve Siyasi Faaliyetlere Yönelik Baskılar, Davalar.....	10
Polis Kurşunuyla, Gaz Bombasıyla, Tomayla Yaralanma, Ölüm ve İşkence İddiaları.....	12
Cezaevinde Ölüm, Şüpheli Asker Ölümü, Faili Meçhul, Zorla Kaybedilme.....	17
Sokağa Çıkma Yasakları Süresince Yaşam Hakkı İhlalleri.....	24
Barış İçin Akademisyenler.....	29
Cumhurbaşkanı'na Hakaret Davaları.....	31
İnanç Gruplarına Yönelik Hak İhlalleri	34
İş Cinayetleri.....	36
Kadın Cinayetleri Kadına Cinsel şiddet ve Çocuk İstismarı	38
LGBTİ'lere Yönelik Hak İhlalleri.....	40
Kamu Emekçilerine Yönelik Baskı.....	41
2017 İnsan Hakları İhlallerine Genel Bakış.....	43
2017 Gözaltı ve Tutuklamalar.....	45
2017 İnsan Hakları İhlalleri Grafikler.....	38
2017 İnsan Hakları İhlalleri İnfografikleri.....	46
12 Eylül Sıkıyönetimi İle OHAL Kıyaslaması Tablo.....	47
12 Eylül Sıkıyönetimi İle OHAL Kıyaslaması Grafik.....	48

GİRİŞ

Türkiye'deki insan hakları tablosu 2016 yılında olduğu gibi 2017 yılında da kötüleşti. 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL'den bu yana 31 adet KHK çıktı. Bu KHK'ların 15'i 2017 yılı içinde yayınlandı ve yine bir çok mağduriyet hakkı ihlalini beraberinde getirdi. 2017 yılı içinden yapılan Referandum ile AKP'nin muhalif olan tüm toplumsal kesimlere yönelik sürdürdüğü baskı politikası kolluk kuvvetlerinin, yargı ve adliyenin hukuksuzluğu, medyanın susturulmak istenmesi ile birlikte baskı rejimi devam etti.

Medya kuruluşlarına yapılan baskı hız kesmedi. Basın üzerindeki baskılar artış gösterdi, gazeteciler gün aşırı adliye koridorlarında buluşmaya devam etti, internet siteleri yasaklandı, basın kuruluşlarına kayyumlar atandı, TV'ler kapatıldı. İktidarın mezhepçi ve ötekileştirici politikalarının hedefinde alevi yurttaşlarımız vardı. Alevi toplumu ülkenin dört bir yanında okullarda öğretmenler, camilerde din adamları aracılığıyla süregelen ve sistematik ayrımcılığa maruz kaldı. Medya bu süreçte gayrimüslim bireylere yönelik ırkçı ve ayrımcı dil kullanmayı sürdürdü.

Kadın cinayetleri, taciz ve tecavüz vakaları artarak devam etti. İş ve işçi ölümleri yine kaza olmaktan çıkarak katliamlara, cinayetlere dönüştü. Kamu çalışanları 2017 yılında baskı ile tanıştı. LGBTİ bireylere ve kadınlara yönelik şiddet eğilimleri, hedef göstermeler, ayrımcılık ve ötekileştirme uygulamaları AKP'li siyasiler ve AKP medyası eliyle yine meşru sayıldı.

Güneydoğu'da son 2 yıllık süreçte 11 il ve 45 ilçede 252 defa süresiz ve gün boyu sokağa çıkma yasağı ilan edildi ve en az 1 milyon 809 bin kişi bu yasaklardan etkilendi. Cumhurbaşkanı'na hakaret davaları rutine dönüştü. Türkiye 2017 yılında adil yargılamadan hızla uzaklaştı, yargı hızla siyasallaştı ve cezasızlık yaygınlaştı. Cezaevlerinin koşullarında iyileşme sağlanmadı, baskı ve sürgün arttı. Yazarlar ve yayıncılara yönelik sansür çeşitli gerekçelerle (müstehcenlik, terör, dine hakaret vb.) artış gösterdi. Akademisyenler açığa alındı, pasaportlarına el konuldu, işten atıldı, idari cezalar aldı.

Cumhuriyet Halk Partisi İnsan ve Doğa Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı olarak 2017 insan hakları ihlallerini yine bir rapor haline getirdik. Çalışma süresince haftalık insan hakları raporlarımızı derledik, insan hakları örgütlerinin dokümantasyonlarını inceledik, basında yer alan insan hakkı ihlalleri haberlerini kaydettik. İnsan Hakları Raporu'nda Türkiye'deki tüm hak ihlallerinin yer almasının ve bizim de tamamına ulaşmamızın olanaksızlığını belirtmekle birlikte; İnsan Hakları Raporu kayıt altına alınabilen ve çarpıcı insan hakkı ihlallerinin önemli bir bölümünü içermektedir.

Bu raporun hazırlanmasına ağırlıklı katkısı olan Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na, Genel Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'ya ve dokümantasyon birimine teşekkürlerimizi sunarız.

MEDYAYA YÖNELİK BASKI VE SANSÜR

Yaptığı çalışmalar ile dünya’da basın özgürlüğünü güçlendirmek için çalışmalar yapan Sınır Tanımayan Gazetecileri’nin yayınladığı **2017 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde Türkiye 180 ülke arasında 155’nci sırada yer aldı.** 2016 yılında da 180 ülke arasında 151’nci sırada yer almıştı. Son 12 yılda 56 basamak düşüş kaydeden ve 206 tutuklu gazeteci sayısı ile "**dünyanın en büyük gazeteci hapisanesi**" haline gelen Türkiye, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da "**gazetecilik yapmanın zor olduğu ülkeler**" arasında. 2017 yılı içinden medyaya yönelik baskı, sansür ve engellemeler baktığımızda ortaya çıkan tablo şöyledir:

OCAK

- Yaptığı haberler ve attığı tweetler gerekçe gösterilerek 30 Aralık’ta tutuklanan gazeteci Ahmet Şık’a, götürüldüğü Metris Cezaevinde 3 gün boyunca su verilmediği bildirildi. Metris’ten sonra sevk edildiği Silivri 9 No’lu Cezaevindeki hücresinde de televizyon, radyo bulunmadığı, kendisine gazete ve kitap verilmedi.
- Hatay Ses Gazetesi çalışanı Ceren Taşkın, 12 Ocak günü çıkarıldığı sorgu hâkimliği tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek tutuklandı.
- Adana’da Evrensel Gazetesi dağıtan Mesut Baylav’ın elindeki gazeteler gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve karakola götürülme üzere konulduğu Akrep tipi polis aracında fiziki ve sözlü şiddete maruz kaldı.
- 25 Aralık günü gözaltına alınan ve 24 gündür İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde tutulan Tunca Öğreten, Ömer Çelik, Metin Yoksun, Mahir Kanaat, Derya Okatan ve Eray Sargın, 17 Ocak günü adliyeye çıkarıldıktan sonra Tunca Öğreten, Mahir Kanaat ve Ömer Çelik “örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandı. Yoksun, Okatan ve Sargın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- Gazeteci Barış Boyraz’ın 19 Ocak günü Ankara Güvenpark Metro çıkışında iki kişi tarafından zorla beyaz renkli bir arabaya bindirilerek kaçırıldığı öğrenildi. Kaçırıldığı araçta dövülen ve tehdit edilen Boyraz’ın daha sonra gelen bir ikinci araca konulduğu ve Ankara dışında serbest bırakıldığı ifade edildi.
- Şair Yılmaz Odabaşı hakkında, kapatılan Meydan gazetesindeki bir yazısında kullandığı ifadeler nedeniyle ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla 25 Ocak’ta görülen duruşmada 2 yıl hapis cezasına çarptırdıktan sonra, ceza 1 yıl 8 aya indirildi ve erteledi.
- Cumhuriyet gazetesi muhabiri Canan Coşkun hakkında ‘yargıda tartışılan konut satışı’ haberi nedeniyle İstanbul 2’inci Asliye Ceza Mahkemesi’nde açılan davanın karar duruşması 26 Ocak günü yapıldı. Mahkeme heyeti savunmaların ardından Coşkun’u 12,600TL para cezasına çarptırdı.
- Can Dündar’ın 24 Ocak’ta yayına başlayan sitesi ozguruz.org’a Bilgi Teknoloji ve İletişim Kurulu (BTK) tarafından 26 Ocak günü sitede henüz bir yazı veya haber yayınlanmadan erişim engeli getirildiği öğrenildi.

ŞUBAT

- Şanlıurfa Başsavcılığı tarafından Cumhuriyet gazetesi muhabiri Canan Coşkun hakkında ‘İŞİD’e soğan kamufajıyla patlayıcı taşınması’ ile ilgili iddianameyi haberleştirdiği gerekçesiyle “Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni, devletin kurum ve organlarını aşağılama’ iddiasıyla dava açıldı.

- 17 Şubat 2017 günü İstanbul'da Die Welt'in Türkiye muhabiri Deniz Yücel'in Enerji Bakanı Berat Albayrak'ın emaillerinin yayınlanmasına ilişkin soruşturmada gözaltına alındı.
- 14 Şubat 2017 günü Gazeteci Selahattin Aslan'ın İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gözaltına alındığı ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 17 Şubat 2017 günü Aslan, çıkarıldığı mahkeme tarafından yurt dışı yasağı konularak serbest bırakıldı.
- KHK ile kapatılan Azadiya Welat gazetesi çalışanı Hayati Yıldız'ın 18 Şubat 2017 günü Diyarbakır'da gözaltına alındığı öğrenildi. Yıldız Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.
- Gazeteci Enver Aysever hakkında 27 Kasım 2015 tarihinde yayınlanan yazısı nedeniyle TBMM Başkanı İsmail Kahraman'a hakaret iddiasıyla İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 23 Şubat 2017 günü görüldü. Mahkeme heyeti Aysever'e 10 bin 620 TL para cezasına çarptırdı.
- Almanya'da yayımlanan Die Welt gazetesinin Türkiye Temsilcisi Deniz Yücel, çıkarıldığı mahkeme tarafından 27 Şubat 2017 günü 'örgüt propagandası yapmak' ve 'halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek' iddialarıyla tutuklandı.
- Hürriyet Gazetesi'nin 25 Şubat 2017 tarihli baskısında yer alan "Karagah rahatsız" başlıklı haber nedeniyle Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bir soruşturma başlattığı ve gazetenin Ankara Temsilcisi Hande Fırat ifadeye çağırıldı.

MART

- Murat Belge hakkında Taraf gazetesindeki bir yazısında 'cumhurbaşkanına hakaret ettiği' iddiasıyla yargılandığı davada beraat kararı verildi.
- Gazeteci Zehra Doğan hakkında 'örgüt üyesi olmak' ve 'örgüt propagandası yapmak' iddialarıyla 2 yıl 9 ay 22 gün hapse mahkûm etti.

TEMMUZ

- Cumhuriyet gazetesi yönetici ve çalışanlarına yönelik davada baştan sona absürt, delilsiz, ciddiyetsiz bu iddianameyi geçerli kabul eden mahkeme heyeti, gazetecileri özgürlüklerinden alıkoymakta beis görmedi.

EKİM

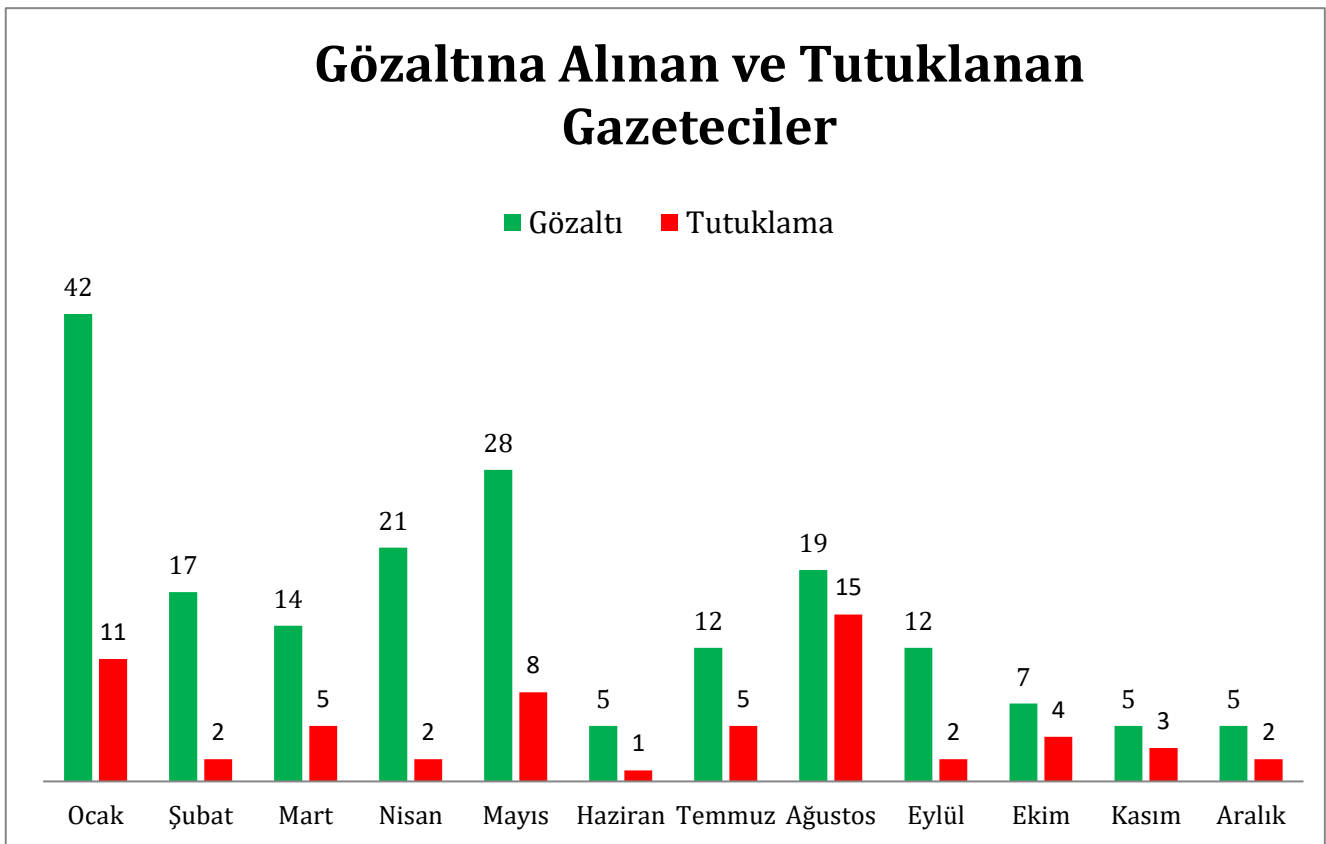
- 24 Ekim 2017 itibariyle 153 gazeteci ve medya çalışanı cezaevinde.
- Medyanın özgür olmadığı bir ülkede hiç kimsenin özgür olamayacağı düşüncesiyle ve tüm gazetecilerin hedefte olduğu bu dönemde haber yapma hakkını ve basın özgürlüğünü savunmak için 24 Ekim 2017 tarihinde Çağlayan Adliyesi'nde buluştular.

KASIM

- Aralarında Cumhuriyet Gazetesi icra Kurulu Başkanı Akın Atalay, gazeteci yazar Kadri Gürsel, gazeteci Ahmet Şık'ın da olduğu 5'i tutuklu 20 sanık hakkında İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 31 Ekim 2017 tarihinde Silivri Cezaevi dışında inşa edilen adliye salonunda devam edildi. Mahkeme, tanık ifadelerinin ve avukatların savunmalarının ardından, tutuklu sanıklar Genel Yayın Yönetmeni Murat Sabuncu, İcra Kurulu Başkanı Akın Atalay, muhabir Ahmet Şık ve muhasebe çalışanı Emre İper ile Ahmet Kemal Aydoğdu'nun tutukluluk hallerinin devamına karar verdi ve duruşmayı 25 Aralık 2017 tarihine erteledi.

- 1 Kasım 2017 tarihinde KHK ile kapatılan Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı yöneticilerine, üyelerine ve çalışanlarına yönelik İstanbul merkezli bir soruşturma kapsamında 17 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında gazeteciler Nuh Gönültaş, Mehmet Gündem, Şule Büyükçizmeci, Bekir Özdemir ve Behram Kılıç'ın da olduğu 45 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Söz konusu soruşturma kapsamında 111 kişi hakkında gözaltı kararı çıkartıldığı bildirildi.
- Aralarında gazeteciler Ahmet Altan, Mehmet Altan ve Nazlı Ilıcak'ın da olduğu 6'sı tutuklu 17 kişi hakkında İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 13 Kasım 2017 tarihinde devam edildi. Duruşma 11 Aralık 2017 tarihine ertelendi.
- Gazeteci Hüsnü Mahalli hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ve 'kurul halinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret' iddialarıyla İstanbul 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 23 Kasım 2017 tarihinde devam edildi.

Gözaltına Alınan ve Tutuklanan Gazeteciler

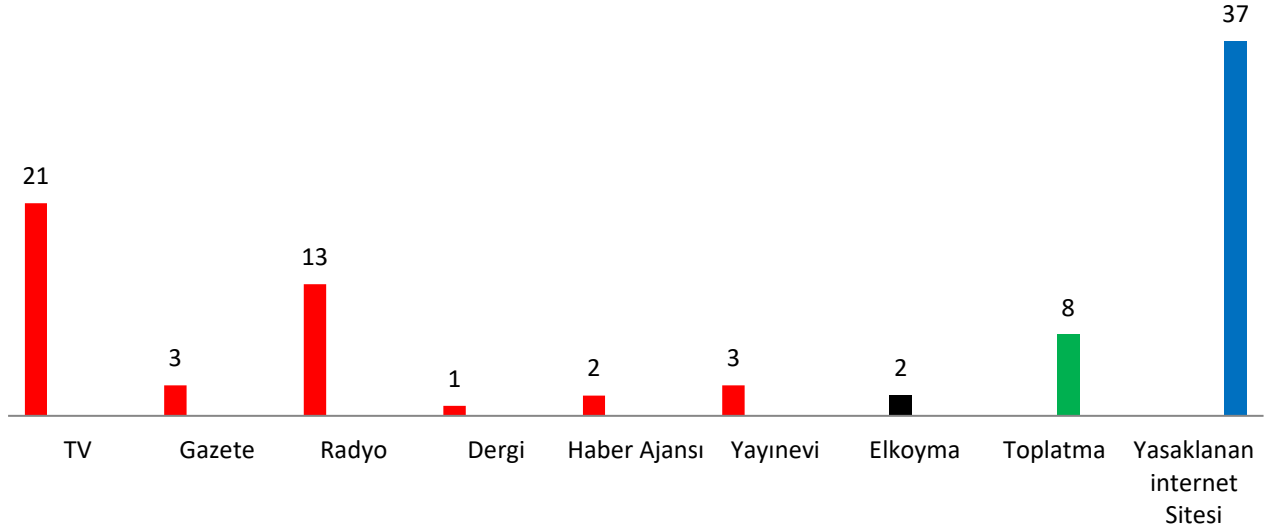

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün Dünya Basın Özgürlüğü Sıralaması'nda Türkiye, 180 ülke arasında 155'inci sırada. 2016'da 151'nci sıradaydı.

Yargılanan Gazeteci Sayısı: 373
Basın Kartı İptal Edilen Gazeteci Sayısı: 100
Saldırıya Uğrayan Gazeteci Sayısı: 15
İşten Çıkarılan Gazeteci Sayısı: 25

Medya Verileri

■ Yayın Durdurma ■ Elkoyama ■ Toplatma ■ Yasak

Yayın Durdurma: 21TV, 3 gazete, 13 radyo, 1 dergi, 2 haber ajansı, 3 yayınevi

El Koyma: 2 kitap

Toplatma: 5 Gazete, 2 Dergi, 1 kitap

Yasaklanan İnternet Sitesi: Basın Yayın Kuruluşlarına ait internet siteleri

KÜLTÜR VE SANAT ALANINDA SANSÜR

2016 yılında olduğu gibi 2017 yılında da AKP kültür ve sanat alanında yapılan çalışmaları görmezden geldi baskıcı ve sansürcü uygulamalarına devam etti. Sanat ve sanatçıyı hedef gösteren açıklamalar devam etti.

OCAK - ŞUBAT

- 11 Ocak 2016'da **"Bu suça ortak olmayacağız"** başlığıyla yayımlanan bildirisine destek veren 433 sinemacı hakkında, **"Suçu ve suçluyu övmek"** iddiasıyla soruşturma başlatıldı.
- Diyarbakır Belediyesine atanan kayyım 10 gün önce ilk olarak Diyarbakır Belediyesi Şehir Tiyatrosu (DBŞT)'nin yönetmelerini değiştirdi; ardından kurum sanatçıların işine son verdi.
- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi önünde bulunan insan başlı aslan heykelleri kaldırıldı.
- Ankara Dil tarih Coğrafya Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Süreyya Karacabey üniversiteden KHK ile ihraç edildi.
- Şair ve Yazar Yılmaz Odabaşı'ya, 2015 yılında yazdığı **'Zamanın Vicdanında İki Mahkum'** başlıklı yazıda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle hakkında açılan davada, 1 yıl 8 ay hapis cezası verildi.
- Nâzım Oratoryosu Orkestra Şefi İbrahim Yazıcı KHK ile ihraç edildi.
- Sabahattin Önkibar'ın **"Devlet Bahçeli ve MHP İçin Her Şey"** adlı kitabının toplatılmasının ardından kitabı yayımlayan Kırmızı Kedi Yayınevine saldırı düzenlendi.
- Piyanist Dengin Ceyhan öğle saatlerinde evine gelen polisler tarafından gözaltına alındı ve tutuklandı.
- İstanbul Kadıköy Fahrettin Kerim Gökay Caddesi'nde bulunan Müjdat Gezen Sanat Merkezine yönelik kundaklama girişimi yaşandı.
- Artvin STK ve Platformları tarafından İstanbul'daki Küçükçiftlik Parkı'nda 15 Ocak günü yapılması planlanan konserin İstanbul Valiliği tarafından yasaklandığı öğrenildi.
- AK Parti Milletvekili Orhan Miroğlu'nun şikâyeti üzerine hakkında soruşturma başlatılan ve bu kapsamda 24 Ocak sabahı evinden gözaltına alınan Ferhat Tunç'un savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.
- 14 Şubat 2017 günü Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı akademisyenlerinden piyanist Dengin Ceyhan'ın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.
- 21 Şubat 2017 günü piyanist Nazlı Işıldak'ın gazeteci Nagahan Alçı'ya karşılaştıkları bir kafede "Bankasya'dan aldığımız krediyle oturduğunuz yalıda vicdanınız nasıl rahat ediyor" dediği için gözaltına alındığı iddia edildi.

MART - NİSAN

- Milli Eğitim Bakanlığı askıya çıkarttığı ortaöğretim müzik dersi taslağından dünyaca ünlü Piyanist Fazıl Say'ın adını çıkardı.
- Ahmed Arif'in Diyarbakır'da bulunan büstü yerinden söküldü ve kaidesine zarar verildi. Kızıltepe'de yapılan Newroz'da söylediği şarkılar gerekçe gösterilerek gözaltına alınan Koma Denge Amara Solisti Abdullah Ayav, söylediği şarkılar **"örgüt propagandası"** sayılarak tutuklandı.
- Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesindeki Mervani Parkı'nda bulunan ve Mervani tarihini anlatan kabartmalar kayyım talimatıyla kırıldı.
- İzmir'in Torbalı ilçesinde bulunan Tanrıça Demeter ve kızı Persephone'nin heykeli kaldırılarak yerine Osmanlı tuğrası anıtı dikildi.

- Kazım Öz'ün İstanbul Film Festivali'nde Altın Lale Ulusal Yarışma'da yer alan Zer filminin bazı sahneleri Kültür Bakanlığı tarafından sansürlendi.
- Halk Müziği Sanatçısı Sabahat Akkiraz'ın TRT için çekmiş olduğu program, sanatçının "hayır" kampanyası nedeniyle yasaklandı.
- Kadıköy Gençlik Festivali, güvenlik gerekçesi ile iptal edildi.
- Avrupa Kültür Vakfının sanatçılara verdiği Prenses Margeret ödülünü kazanan Yazar Aslı Erdoğan, yurt dışı çıkış yasağı kaldırılmadığı için 9 Mayıs'taki ödül törenine katılmadı.
- Belgeselci Kazım Kızıl tutuklandı.
- Sanatçı Aram Serhat 3 Mart 2015 günü Elazığ'da verdiği bir konser gerekçe gösterilerek 7 Mart 2017 günü gözaltına alındı.

MAYIS - HAZİRAN

- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinin yılsonu sanat festivali bu yıl yapılamadı ve OHAL gerekçesiyle yasaklandı.
- 40 yıldır yayın hayatına devam eden ve Ragıp Zarakolu ile Ayşenur Zarakolu'nun kurduğu Belge Yayınları polis tarafından basıldı, 2 bin kitaba el konuldu.
- Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Selman Ada, tüm il müdürlüklerine ödenek kullanımında elektrik, su, doğal gaz, telefon, internet, temizlik hizmet alımı gibi zorunlu giderler dışında harcama yapmamaları, yılsonuna kadar yeni eser konulmaması, yeni turne yapılmaması talimatını verdi.
- Vali Münir Karaoğlu, Antalya'da bulunan antik alanların restore edilmesi kararını çıkardı.
- Bursa'nın Nilüfer ilçesinde Vietnamlı Sanatçı Van Hoang Huynh'un "**özgür olmak**" adlı heykeline üçüncü kez saldırıldı.

TEMMUZ - AĞUSTOS

- Kastamonu Üniversitesi Senatosu, "**Cide Rifat Ilgaz Meslek Yüksek Okulu**"nun adını "**Cide Meslek Yüksek Okulu**" olarak değiştirme kararı aldı. Karar tepkiler üzerine geri çekildi.
- Ayrıntı Yayınları, Ankara Üniversitesi bünyesinde yapılacak olan roman ve öykü yarışmasının duyurulması için destek isteyen üniversite yönetimini "akademisyen ihraçları"ni gerekçe göstererek reddetti.
- Tunceli Valiliği, 17. Munzur Kültür ve Doğa Festivali'ne OHAL gerekçesiyle izin verilmeyeceğini açıkladı.
- Çello sanatçısı Gülşah Erol metro girişinde polis tarafından darp edildi.

KASIM-ARALIK

- Yazar Hamide Yiğit hakkında, kaleme aldığı "Tekmili Birden İŞİD: El Kaide'den İŞİD'e Amerika İçin Cihat" isimli kitapla ilgili olarak 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 3 Kasım 2017 de görüldü. Savunmaların ardından mahkeme Hamide Yiğit'in beraatına karar verdi.
- Yazar Fikret Başkaya 27 Kasım 2017 tarihinde Ankara'daki evine yapılan baskın sonrasında "Asıl terör devlet terörüdür" başlıklı yazısı nedeniyle gözaltına alındı. Evinde yapılan aramada evde bulunan bilgisayarlara, cep telefonuna ve Başkaya tarafından yazılan "Paradigmanın İflası" isimli kitabın da aralarında olduğu 3 kitaba el konulduğu öğrenildi.

TOPLUMSAL MUHALEFETE VE SİYASİ FAALİYETLERE YÖNELİK BASKILAR, DAVALAR

103'ünden 86'sına kayyum atanan DBP'li belediyelerin 94 belediye eş başkanı da tutuklu bulunmaktadır. Bu uygulamanın, seçilmiş iradeye yönelik anti-demokratik ve hukuksuz bir müdahale olduğunu belirtmek istiyoruz. 14'ü çocuk 2 bin 709 kişi gözaltına alındı. 1'i çocuk 630 kişi tutuklandı. 355 kişi ise işkence gördü.

- TBMM'de görüşülen anayasa değişikliğini protesto etmek için çok sayıda kurumun çağrısıyla TBMM Dikmen kapısı önünde toplanan kitleye polis biber gazıyla müdahale etti. Müdahale esnasında aralarında Necati Yılmaz, Orhan Sarıbal, Ali Şeker ve Şenal Sarihan gibi CHP'li milletvekillerinin de olduğu bazı kişilerin yaralandığı öğrenildi.
- 30 Ocak günü Aydın Adnan Menderes Stadyumu'nda oynanan maça, üzerinde "Yüz bin kere hayır" yazan pankartla girmek isteyen CHP üyelerine polisin izin vermediği, CHP'li Sedat Gürbüz, Hakkı Kasaba ve Deniz Coşkun'un gözaltına alındığı öğrenildi.
- 31 Ocak günü CHP Parti Meclisi üyesi Sera Kadıgil'in ifade vermek üzere gittiği Çağlayan Adliyesi'nde gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya paylaşımlarında 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik' iddiasıyla tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen Kadıgil, çıkarıldığı mahkemece serbest bırakıldı.
- Diyarbakır'ın Kocaköy Belediyesi'nin DBP'li Belediye Eşbaşkanları yerine ilçe Kaymakamı Yusuf Turhan'ın 7 Şubat 2017 günü İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandığı öğrenildi. Son kayyım ataması ile birlikte kayyım atanan belediye sayısı 69 oldu.
- Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Belde Belediyesi'nin DBP'li Belediye Eşbaşkanı Akif Kaya'nın İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.
- 10 Şubat 2017 günü, akademisyenlerin KHK ile atılmasını protesto etmek isteyen ve aralarında siyasetçilerin, akademisyenlerin, öğrencilerin ve insan hakları savunucularının da olduğu kitleye Cebeci Kampüsü girişinde polis gaz ve plastik mermiyle müdahale etti. Müdahale esnasında polisin CHP milletvekili Ali Şeker'i darp ettiği ve boğazını sıktağı öğrenildi. TOMA'ların üniversite içine girdiği müdahale esnasında 11 kişi darp edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 5'nin akademisyen ve 1'inin de belgeselci olduğu öğrenildi: Mehmet Yıldırım, Oktay Aydın, Nuray Türkmen, İlke Cide, Emre Can Denizhan ve belgeselci Oktay İnce.
- Diyarbakır'ın Lice ilçesinin DBP'li Belediye Eşbaşkanlarının yerine ilçe kaymakamı Sinan Başak'ın 9 Şubat günü İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandığı öğrenildi.
- Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Görümlü Belde Belediyesinin DBP'li Belediye Eşbaşkanları yerine ilçe Kaymakamı Savaş Konak'ın 10 Şubat 2017 günü İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandığı öğrenildi.
- Diyarbakır'ın Dicle ilçesinin DBP'li Belediye Eşbaşkanları yerine ilçe kaymakamı Alpaslan Kılıç'ın 13 Şubat günü İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım olarak atandığı öğrenildi.
- Son üç kayyım ataması ile birlikte, bugüne kadar kayyım atanmış olan tüm belediyelerin sayısı 79 oldu.
- 13 Şubat 2017 günü Diyarbakır'ın Lice ilçesi Kaymakamlığı tarafından yapılan bir açıklama ile 8 mahalle muhtarının görevden alındığı öğrenildi. Muhtarı görevden alınan mahalleler: Birlik, Yamaçlı, Baharlar, Damar, Karahasan, Çavundur, Yolçatı ve Yalaza mahalleri.
- 15 Şubat 2017 günü Van'ın Çaldıran ilçesinin Belediye Eşbaşkanı Faruk Demir evine düzenlenen polis baskınında gözaltına alındı. Demir, gözaltı işlemlerinden sonra aynı gün mahkemeye çıkarıldı ve 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı. 15 Şubat 2017 günü Van'ın Çatak ilçesinin Belediye Eşbaşkanı Evin Keve evine düzenlenen polis baskınında gözaltına alındı.

- Ankara Valiliği Meral Akşener'in Ankara'da düzenleyeceği mitinge izin vermedi.
- 17 Ekim 2017 tarihinde TBMM gündeminde olan müftülere nikah kıyma yetkisi veren yasa tasarısı ile ilgili basın açıklaması yapmak için Meclis önünde toplanan Ankara Kadın Platformu üyelerine müdahale eden polis, 11 kadını darp ederek gözaltına aldı. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler: Gülşah Öztürk, Nebiye Merttürk, Ayşen Ece Kavas, Meziyet Yıldız, Buse Uçar, Selda Alpay, Tülay Devrim, Melike Ada ve Aysun Gençtan.
- Ankara Valiliği 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı için yapılacak etkinlikleri ve yürüyüşleri yasakladı.
- Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yaptıkları Açlık grevine destek verenlerin haklı eylemleri iptal edildi. Karara uymayanlar gözaltına alındı.
- Müftülöklere nikah yetkisi veren düzenlemeyi protesto etmek isteyenler kolluk kuvvetleri tarafından darp edildi, gözaltına alındı.
- Nuriye Gülmen ve Semih Özkaka'ya destek için 29 Ekim 2017 tarihinde 20 günlük açlık grevine başlayan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencisi Ceren Öztemiz'in 2 Kasım 2017 tarihinde kalmakta olduğu öğrenci yurdundan gözaltına alındığı öğrenildi.
- KHK ile ihraç edildikleri işlerine geri dönmek için bir süredir direnişte olan kamu emekçileri tarafından Ankara Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde 6 Kasım 2017 tarihinde yapılmak istenen basın açıklamasına polis izin vermedi ve yapılmak istenen basın açıklamalarına müdahale etti. Polis müdahalesinde Nazan Bozkurt, İlker Işık, Mehmet Dersulu, Veli Saçılık, İlker Işık Turgut Türksoy, Simge Akşam gözaltına alındığı bildirildi.
- Ankara Yüksel Caddesindeki "İşimi Geri İstiyorum" eyleminin birinci yıldönümü olan 9 Kasım 2017 tarihinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin raporu kamuoyu ile paylaşmak için İnsan Hakları Anıtı önünde basın açıklaması yapmak isteyen İHD yönetici ve çalışanlarından oluşan gruba polis müdahale etti. Müdahale sonucu İHD Eş Genel Başkanı Öztürk Türkdogan, İHD Genel Saymanı Sevim Salihoğlu, İHD MYK üyesi Derya Uysal, İHD çalışanı Besra Varlı, İHD üyesi Aslı Saraç, HDK üyesi Derya Bakır'un yanı sıra açıklamayı takip eden gazeteci Oktay İnce gözaltına alındı.
- KHK ile kapatılan ÇHD Genel Başkanı Avukat Selçuk Kozağaçlı 8 Kasım 2017 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Kozağaçlı'nın İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü bildirildi.
- Açlık grevi sırasında gözaltına alınarak tutuklanan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça ile davanın tutuksuz sanığı Acun Karadağ hakkında Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 17 Kasım 2017 tarihinde Sincan Cezaevi Kampüsü içindeki mahkeme salonunda devam edildi. Mahkeme, Nuriye Gülmen'in tutukluluk halinin devamına karar verdi ve duruşmayı 1 Aralık 2017 tarihine erteledi.
- 1'i tutuklu 11 insan hakları savunucusu hakkında İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 22 Kasım 2017 tarihinde devam edildi. Duruşmada davanın tek tutuklu sanığı Avukat Taner Kılıç, Nejat Taştan ve Şeyhmus Özbekli savunma yaptı. Daha sonra bilişim uzmanı Koray Peksayar bilirkişi olarak dinlendi. Savunmaların ardından mahkeme Taner Kılıç'ın tutukluluk halinin devamına, diğer sanıklar hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılmasına karar verdi ve duruşmayı 31 Ocak 2018 tarihine erteledi.
- 23 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden Eskişehir'de müftülere nikah kıyma yetkisi veren yasa tasarısını protesto eylemlerine katılarak OHAL Kanun'una muhalefet ettikleri gerekçesiyle Eskişehir Kadın Platformu üyesi 44 kişiye katıldıkları her eylem için 912 TL para cezası verildiği öğrenildi. Para cezalarının ödenmemesi durumunda savcılığın bu kişiler hakkında dava açacağı bildirildi.

POLİS KURŞUNUYLA, GAZ BOMBASIYLA, TOMA'YLA YARALANMA ÖLÜM VE İŞKENCE İDDİALARI

2017 yılının ilk 6 ayında meydana gelen zırhlı araç çarpmaları sonucunda, 4'ü çocuk 12 yurttaş yaşamını yitirdi, 20'yi aşkın kişi ise yaralandı. Özellikle OHAL'in ilanı ve bölgedeki çatışmalı ortamın etkisiyle, kent merkezlerinde ve diğer yerleşim bölgelerinde bulunan zırhlı araç sayısındaki artış dikkat çekerken, araç sürücüsü güvenlik personelinin süratli ve dikkatsiz kullanımı bu tür kazaların oluşumuna neden olmaktadır. Olaydan sorumlu araç sürücüsü güvenlik personelleri hakkında, adli ve idari etkin soruşturmalar yapılmaması da, bu olayların devam etmesinin bir başka nedeni olarak ortaya çıkmaktadır.

OCAK - ŞUBAT

- 6 Ocak günü askerler tarafından gözaltına alınıp Çetenli Karakolu'na götürülen Fettah Güzel'in karakolda kötü muamele gördüğü öğrenildi. Gördüğü kötü muamele yüzünden karakoldan kaçan Güzel'in askerin açtığı ateş sonucu yaralandığı ve Doğubayazıt Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı bildirildi.
- Şakran Cezaevi'ndeki mahkûmlardan Fırat Kaya'nın 20 Aralık 2016 tarihinde kendisine geldiği söylenen kargoyu teslim almak için götürüldüğü avukat görüş odasında gardiyanlar tarafından dövüldüğü ve daha sonra Kaya'nın süngerli odaya konulduğu ve üzerinde sadece iç çamaşırları olacak şekilde bu odada 24 saat tutulduğu belirtildi.
- Bakırköy L Tipi Kadın Kapalı Cezaevi'nden Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sürgün edilen Hacire Tanırgan, Laleş Çeliker ve Sona Mengütay'ın iki aydır kimseyle görüşülmediği öğrenildi. Laleş Çeliker'in basına yazdığı mektupta ayrıca mektuplarına cezaevi idaresi tarafından el konulduğu, kaldıkları odanın çok sık arandığı da iddia edildi.
- 13 Ocak günü Adana'nın Çukurova ilçesinde "Başkanlığa Hayır" bildirisi dağıtan Halkevi üyesi Pınar Aytaç, Meziyet Aytaç, Sinan Hüdür ve Bilgün Şahin'in gözaltına alındığı öğrenildi.
- Antalya'nın Kepez ilçesinde polislerin 23 Ocak günü yanlış bir eve düzenlediği baskın esnasında kalp rahatsızlığı olan 65 yaşındaki Hamide Yücel'in kalp krizi geçirdiği ve sonrasında da yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 9 Şubat 2017 günü Mardin'in Dargeçit ilçesinde Berfin Dilek (7) isimli çocuğun okuldan eve dönerken polis panzerinin çarpması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 13 Şubat 2017 günü Diyarbakır'ın Dicle ilçesi Yokuşlu köyündeki evinin yakınındaki fidanlıkta, ilçe kırsalında geçtiğimiz hafta düzenlenen operasyonlar sırasında döşendiği iddia edilen bir mayının patlaması sonucu 15 yaşında bir erkek çocuğun bacağından, kolundan ve yüzünden yaralandığı öğrenildi.
- 13 Şubat 2017 günü İstanbul genelinde yapılan operasyonlar esnasında evi basılan Deniz Erden (40) isimli kişinin polis tarafından silahla ayağından vurulduğu öğrenildi.
- 14 Şubat 2017 günü Nusaybin'in Kuruköy köyünde düzenlenen operasyonlar sırasında mahalleye atılan gaz bombasından dolayı 7 yaşında bir kız çocuğunun fenalaştığı ve köye ambulans girişine izin verilmediğinden köyde mahsur kaldığı öğrenildi.
- 15 Şubat 2017 günü Diyarbakır'ın Lice ilçesinden kent merkezine giden ve içinde 10 yolcu bulunan 21 BD 463 plakalı bir minibüsün Bingöl yol ayrımında güvenlik güçlerine ait kobra tipi bir zırhlı araç tarafından tarandığı ve yaralıların olduğu öğrenildi. Olay anında minibüsün hedef gözetilerek tarandığını, sonrasında ise olay yeri inceleme ekiplerinin aranmasına rağmen gelmediğini ve minibüsün inceleme için Jandarma Alay Komutanlığı'na götürüldüğünü belirtti. Zırhlı aracın ise Lice yönünde yoluna devam ettiği öğrenildi.

- 15 Şubat 2017 günü Van'ın Edremit ilçesinin Şabaniye mahallesinde bir zırhlı aracın yolcu minibüsüne çarptığı ve minibüs yolcularından 7 kişinin yaralandığı öğrenildi. Yaralıların isimleri: Zeynep Kahraman, Ayşenur Dilce, Bahoz Merhem, Hazal Aslan, Fatma Akbulut, Oktay Bozdüz ve Medine Çağlı.
- Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Koruköy mahallesinin 11 Şubat 2017 günü ilan edilen ve bir gün sonra kaldırılan sokağa çıkma yasağında 3 kişinin infaz edildiği, 39 kişinin gözaltına alındığı, 2 kişinin kayıp olduğu ve bunların yanı sıra gözaltına alınanlara Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmeden önce köy meydanında işkence yapıldığı iddia edildi.
- 16 Şubat 2017 günü Ömer Barış Topkara (16) adlı çocuğun Esenyurt'taki bir alışveriş merkezinde alarm çalması gerekçesiyle arkadaşı ile beraber gözaltına alındığı ve sağlık kontrolü esnasında kaçtığı iddia edilen Topkara'nın, polis memuru H. D. S.'nin silahından çıkan mermi ile başından yaralandığı öğrenildi.
- 22 Şubat 2017 günü İzmit'te uyuşturucu satıcılarına ve aranan kişilere dönük düzenlenen polis operasyonu sırasında hakkında arama kararı bulunan K. A. adlı kişinin kaçarken polis tarafından başından vurulduğu iddia edildi. K. A'nın Seka Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.
- 25 Şubat 2017 günü Diyarbakır'ı Lice, Silvan ve Kulp ilçelerine bağlı 10 köyde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sonrası başlatılan askeri operasyonlarda, sokağa çıkma yasağı ilan edilmemiş Lice'nin Çıralı köyünde askerin açtığı ateş sonucu Celal Gözen isimli 1 kişinin yaşamını yitirdiği ve Mahsum Budak isimli 1 kişinin de yaralandığı öğrenildi.

MART-NİSAN

- 4 Mart 2017 günü Siirt Batman yolu üzerindeki polis kontrol noktasındaki bir zırhlı aracın çarptığı Kerem Askan (34) isimli kişinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 21 Mart 2017 günü İdil-Cizre Karayolu'nun 10. kilometresinde Ejder tipi bir zırhlı aracın çarptığı araçta bulunan Okan İnce, Bahadır Beyazlıoğlu ve adı öğrenilemeyen bir kişinin yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 21 Mart 2017 günü Newroz kutlanmalarına girmek isterken polis tarafından vurularak öldürülen kişinin İnönü Üniversitesi öğrencisi Kemal Kurkut olduğu öğrenildi. Valilik tarafından yapılan ilk açıklamada canlı bomba şüphesiyle vurulduğu açıklanan Kurkut'un çantasından kitap çıktığı öğrenildi.
- 23 Mart 2017 günü Diyarbakır Yenişehir ilçesinde yol kontrolü esnasında durdurulan bir araçtan çıkıp kaçmaya başladığı iddia edilen bir kişinin polis tarafından vurulduğu, polisin daha sonra yaralı kişiyi yattığı yerden sürükleyerek polis aracına götürdüğü öğrenildi.
- 19 Nisan 2017 günü Van'ın Edremit ilçesinde sivil polis aracının bir motosiklete çarptığı ve kaza sonucu 2 kişinin yaralandığı öğrenildi. Yaralılardan Sami Uçan'ın kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği bildirildi. 2 çocuğun ölümüne neden olan zırhlı aracın savcının gelmesinden önce olay yerinden çekildiği öğrenildi. Görgü tanıkları, olaya neden olan zırhlı araçtaki polis memurlarının sarhoş olduklarını iddia etti.
- Van'ın Edremit ilçesinde 19 Nisan 2017 günü polis aracının çarpması sonu ağır yaralanan Kahır Adsız (42) adlı kişinin 25 Nisan 2017 günü yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 25 Nisan 2017 günü Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde yolda yürüyen Feride Beşer isimli kişinin polis aracının çarpması sonucu yaralandığı öğrenildi.
- 3 Mayıs'ı 4 Mayıs'a bağlayan gece Şırnak'ın Silopi ilçesinde devriye gezen Akrep tipi polis zırhlı aracının bir evin duvarını yıkarak evin içine girdiği öğrenildi. Evdeki Muhammet Yıldırım (7) ve Furkan Yıldırım'ın (6) ağır yaralandıkları ve kaldırıldıkları hastanede 4 Mayıs 2017 günü yaşamlarını yitirdikleri bildirildi.

AĞUSTOS

- 1 Ağustos 2017 tarihinde İstanbul Okmeydanı'nda akrep tipi zırhlı bir polis aracı Raşid Oso (8) isimli Suriyeli bir çocuğa çarptı ve çarpma sonucu çocuk yaşamını yitirdi. Çocuğun cenazesinin zırhlı araçtan inen polisler tarafından araca konulduğu bildirildi. Olay yerine daha sonra gelen polislerin olaya ilişkin zabıt tutulmasını isteyenlere "Türk polisi adildir, akreptekiler tutmuştur, gerek yok" yanıtı verdiği öğrenildi.
- 2 Ağustos 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden, polisin Raşid Oso'nun ailesinin yaşadığı eve gelerek Oso'nun tüm fotoğraflarını ve evdeki tüm telefonları topladığı; 2 Ağustos 2017 tarihinde Feriköy Hasan Zeyneb Camii'nde gerçekleştirilen cenaze törenine aile fertleri dışında kimsenin katılmasına izin verilmediği öğrenildi.

EYLÜL

- 23 Eylül 2017 tarihinde İstanbul'un Bağcılar İlçesindeki bir polis kontrol noktasında içinde 2 kişinin olduğu bir aracın durdurulduğu, polis tarafından araçtan inmeleri istenince 1 kişinin indiği fakat aracın sürücüsü Engin U.'nun araçla kaçtığı öğrenildi. Polisin kovaladığı aracıyla kaza yapan Engin U.'nun daha sonra polisin "dur ihtarına" uymadan yaya olarak kaçmaya başladığı ve bu sırada polis tarafından vurulduğu ve yaralı halde hastaneye kaldırıldığı bildirildi. Engin U.'nun yaya olarak kaçarken polise ateş ettiği de iddia edilmektedir.

EKİM

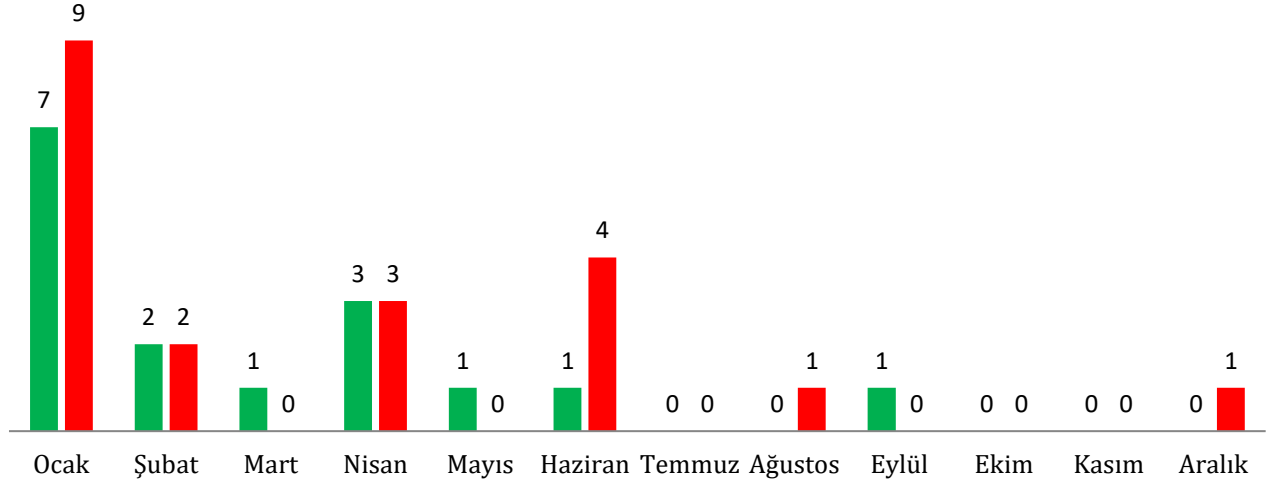
- 4 Ekim 2017 tarihinde Antalya'nın Alanya ilçesinde bir kadın biri sivil 2 polis tarafından sokakta darp edilerek yerde sürüklendi. Darp olayına ilişkin ortaya çıkan görüntülerde sivil polis memurunun elindeki copla yerde yatan kadına vurduğu görülmektedir. Polis şiddetine maruz kalan kadının Kırgızistan kökenli R.A.(40) adında bir kadın olduğu öğrenildi. Antalya Emniyet Müdürlüğü yazılı bir açıklama yaparak olayla ilgili 2 polis memurunun görevden alındığını açıkladı. Ayrıca olaya ilişkin Alanya Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "kötü muamele" suçunda soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında R.A'yı yerdeyken tekmeleyen ve ona copla vuran polis memurunun 5 Ekim 2017 tarihinde tutuklandığı bildirildi.
- 17 Ekim 2017 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesine bağlı Sarısalkım köyü kırsal alanında başlatılan askeri operasyon sırasında köylülerin kışlık odun topladığı alanların da askeri helikopterler tarafından bombalandığı öğrenildi. 18 Ekim 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, bombardıman ve sonrasında güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çıkan çatışma sonucunda Sarısalkım köyünde yaşayan Gökhan Keskin isimli sivil bir kişinin yaşamını yitirdiği ve yine aynı köyden Kadir Akar isimli sivil bir kişiden ise haber alınamadığı iddia edildi.
- 21 Ekim 2017 tarihinde Siirt'in Çal mahallesinde Felek Batur (7) isimli bir çocuğun devriye gezen polis zırhlı aracının çarpması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 19 Ekim 2017 tarihinde Bitlis - Tatvan karakolu üzerinde zırhlı bir polis aracının Gülten Yaraşlı (55) isimli bir kadınına çarptığı öğrenildi. Ağır yaralanan kadının ilk önce Hizan Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve oradan da Tatvan Devlet Hastanesi'ne sevk edildiği bildirildi. Sevk sırasında 3 kez sedyeden düşürüldüğü iddia edilen Gülten Yaraşlı yaşamını yitirdi.
- 21 Ekim 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, kaza ve sonrasında yaşananlarla ilgili olarak Gülten Yaraşlı'nın ailesinin suç duyurusunda bulunduğu ve buna bağlı olarak 2 sağlık çalışanı ve 1 polis memurunun açığa alındığı iddia edildi.

KASIM

- 23 Ekim 2017 tarihinde Karabük'te, Zahit Yarar (56) isimli kişinin eşi ve 2 oğlu ile birlikte sokak ortasında polis tarafından ağır biçimde dövüldüğü basına yansısıyla öğrenildi. Zahit Yarar'ın polisler hakkında suç duyurusunda bulunduğu bildirildi
- Basında yer alan haberlerden 6 Kasım 2017 tarihinde Batman'ın Korik mahallesinde özel aracıyla bir arkadaşına araba kullanmasını öğreten ismi ve rütbesi öğrenilemeyen bir askerin Burhan İlhan (5) isimli bir çocuğa çarptığı ve kaza sonucu Burhan İlhan'ın yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- 19 Kasım 2017 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesinde Fatma Nure Dursun (65) isimli bir kadının devriye gezen bir polis zırhlı aracının çarpması sonucu ağır yaralandığı ve Mardin Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.
- 22 Kasım 2017 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde R.C. (8) isimli bir çocuğun zırhlı polis aracının çarpması sonucu ağır yaralandığı ve Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.
- 28 Kasım 2017 tarihinde Artvin'de Ensar Vakfı tarafından düzenlenen bir konferansı protesto etmek için Birleşik Haziran Hareketi ve Halkevi üyeleri tarafından düzenlenen eyleme cop ve biber gazı ile müdahale eden polisin 10 kişiyi orantısız güç ve şiddet kullanarak gözaltına aldığı öğrenildi.
- 28 Kasım 2017 tarihinde Ankara Beştepe'deki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi önünde "Türkiye'yi böyle yönetemezsiniz, Tayyip istifa" yazılı bir pankart açarak eylem yapan 4'ü Halkevi üyesi ve 1'i eylemi takip eden sendika.org muhabiri olmak üzere 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Polisin Yaraladıkları ve Öldürdükleri

■ Polis Yaralaması ■ Polis Öldürmesi

2016 Yılında Polis 34 Kişiyi Yaraladı, 20 Kişiyi Öldürdü.

CEZAEVİNDE KÖTÜ MUAMELE ve ÖLÜM, ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMÜ, FAİLİ MEÇHUL, ZORLA KAYBEDİLME

Türkiye'de 291 kapalı ceza infaz kurumu, 70 müstakil açık ceza infaz kurumu, 3 çocuk eğitimevi, 8 kadın kapalı, 5 kadın açık, 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumu olmak üzere toplam 384 cezaevi bulunuyor. Darbe girişimi sonrası başlatılan tutuklama furyası sonucunda cezaevlerinin mevcudu 229 bin 790'ı buldu. Kapasitenin 207 bin 339 olduğu gözönünde bulundurulduğunda, cezaevlerinde 22 bin 451 kapasite fazlası mahpus olduğu ortaya çıkıyor.

Türkiye'de bulunan 384 adet cezaevine ilişkin rakamlar ise şöyle:

Cezaevlerinde bulunan 229 bin 790 kişinin 141 bin 802'si hükümlü, 87.988'i ise tutuklu. Tutukluların 49 bin 900'ünün 'FETÖ' soruşturmaları kapsamında cezaevinde bulunduğu belirtildi. Cezaevlerinde bulunanların 163 bin 618'i adli (cinayet, gasp, hırsızlık, dolandırıcılık vs.), 63 bin 242'si 'terör', 2 bin 930'u ise organize suçlardan tutuklu ya da hükümlü.

Türkiye'de yıllara göre tutuklu sayısı ise şöyle: 2012'de 136 bin 020 kişi, 2013'de 145 bin 478 kişi, 2014'de 158 bin 837, 2015'de 178 bin 089 kişi, 2016'da 199 bin 328 kişi, 2017'de 229 bin 7990 kişi.

23 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden, Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ün Adalet Bakanlığı bütçesinin görüşüldüğü TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Türkiye genelindeki 384 cezaevinde 146 bin 63'ü hükümlü ve 86 bin 69'u tutuklu toplam 232 bin 132 kişi bulunduğunu açıkladığı öğrenildi. Adalet Bakanı ayrıca 2017 yılı içinde 9 cezaevinin faaliyete geçirildiği ve 2018 yılı içinde 38 cezaevinin daha faaliyete geçirileceğini ekledi.

OCAK

- 2 Ocak günü Siirt'ten Elazığ T Tipi Cezaevine iradeleri dışında sevk edilen 6 mahkûmun cezaevi girişinde çıplak aramayı reddettikleri için gardiyanlar tarafından zorla soyuldukları öğrenildi. Sevk edilen mahkûmlardan Refik Kaçar'ın ailesi aracılığıyla yaptığı açıklamada, cezaevi yönetiminin mahkûmlara sabah sayımında tek sıra olma, askerlerle beraber spor yapma yönünde baskı yaptığı, bunu kabul etmeyince mahkûmların dövüldükleri belirtildi.
- Ödemiş T Tipi Kapalı Cezaevindeki yakınlarını ziyarete giden görüşçülerin çıplak aramaya maruz kaldığı bildirildi. 4 Ocak günü cezaevine giden avukatlardan Yunus Emre Güneş'in aktarımlarına göre, ziyaretçiler iç çamaşırlarına kadar aranmakta ve bunu kabul etmeyenlere de yaptırım olarak görüş yasağı uygulanmaktadır. Buna ek olarak Güneş, idarenin hastane geliş ve gidişlerinde hasta mahpuslara çift kelepçe uygulamasını dayattığını ve bunu kabul etmeyen mahpusların da hastaneye gitmediğini belirtti.
- Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan 15 kadın mahpusun 9 Ocak günü kendi iradeleri dışında zorla Urfa T Tipi Kapalı Cezaevine götürüldüğü öğrenildi. Sevk edilen kadın mahpusların isimleri şöyle: Latife Yalçın, Nudem Durak, Gülistan İnan, Öznur Değer, Berivan Bayındır, Serfiraz Demir, Nurhan Özen, Tuğba DüNDAR, Leyla Şahin, Gurbet Ektiren, Şükran Özen, Şükran Aksoy, Şehriban Akdere, Meliha Kıran ve ismi öğrenilemeyen bir kadın tutuklu.
- Şakran 4 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevini ziyaret eden Vicdani Ret Derneği (VR-DER) Eşbaşkanı Gökhan Soysal, bu cezaevinde kalan Umut Fırat Süvarioğulları'nın 12 Aralık 2017 tarihinden beri açlık grevinde olduğunu ve sağlık durumunun giderek kötüleştiği belirtti.
- İki elini bir patlamada kaybettiği bildirilen Engin Aktaş'ın Adli Tıp Kurumu'ndan aldığı cezaevinde kalamaz raporuna rağmen halen cezaevinde tutulduğu öğrenildi. Babasının

açıklamalarına göre, Aktaş şu anda İzmir Menemen R Tipi Cezaevinde tek kişilik bir hücrede kalmaktadır.

- Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde kalan mahpusların görüş ve sosyal faaliyet haklarının kısıtlandığı öğrenildi. Ayda bir yapılan ve 1 saat olan açık görüş hakkının iki ayda bir ve yarım saatte indirildiği, hükümlü ve tutukluların tüm sosyal faaliyetlerinin de “Fiziki şartların yetersizliği” gerekçesiyle kaldırıldığı belirtildi.
- Gebze Kadın Cezaevinde kalmakta olan Selvi Kalen’in yazdığı mektupta, kaldığı cezaevinde siyasi nedenlerle cezaevinde bulunan mahpusların ülkücü ve adli mahpuslarla aynı hücrelere konulduğu ve bunun da ciddi bir can güvenliği sorunu yarattığı belirtildi.
- İnsan Hakları Derneği Cezaevi Komisyonu Üyesi Avukat Özgür Çağlar, Tarsus C Tipi Kapalı Kadın Cezaevi’nde kalan mahpusların temiz suya erişim hakkının engellendiğini, musluklardan böcek geldiğini açıkladı. Buna ek olarak Tarsus Cezaevi’nde kalan mahpusların iletişim ve mektup haklarının engellendiğini, mahpusların kaldıkları koşulların ısıtılmadığını ifade etti.
- Tutuklandıktan sonra Gümüşhane E Tipi Cezaevine gönderilen Özalp Belediyesi Eşbaşkanı Şerafettin Özalp’ın görmesi gereken tedavilerinin OHAL gerekçe gösterilerek yapılmadığı, aynı gerekçe ile hastaneye sevkinin engellendiği öğrenildi.
- Elazığ T Tipi Cezaevi’nden mektup yazan Ercan Binay isimli mahpus, Amasya Cezaevi’nden 19 kişiyle birlikte Elazığ’a “sürgün” edildiklerini ve cezaevinin girişinde çıplak arama dayatmasıyla fiziki şiddete uğradıklarını belirtti.
- Bakırköy Kapalı Kadın Cezaevi’nde bulunan mahpuslara halay çektikleri gerekçesiyle, disiplin yönetmeliğinin ‘Cezaevinde korku ve panik yaratmak’ maddesi uyarınca görüş cezası verildiği öğrenildi.
- Gebze Kadın Cezaevinde kalmakta olan Selvi Kalen’in yazdığı mektupta, kaldığı cezaevinde siyasi nedenlerle cezaevinde bulunan mahpusların ülkücü ve adli mahpuslarla aynı hücrelere konulduğu ve bunun da ciddi bir can güvenliği sorunu yarattığı belirtildi.
- İnsan Hakları Derneği Cezaevi Komisyonu Üyesi Avukat Özgür Çağlar, Tarsus C Tipi Kapalı Kadın Cezaevi’nde kalan mahpusların temiz suya erişim hakkının engellendiğini, musluklardan böcek geldiğini açıkladı. Buna ek olarak Tarsus Cezaevi’nde kalan mahpusların iletişim ve mektup haklarının engellendiğini, mahpusların kaldıkları koşulların ısıtılmadığını ifade etti.
- Tutuklandıktan sonra Gümüşhane E Tipi Cezaevine gönderilen Özalp Belediyesi Eşbaşkanı Şerafettin Özalp’ın görmesi gereken tedavilerinin OHAL gerekçe gösterilerek yapılmadığı, aynı gerekçe ile hastaneye sevkinin engellendiği öğrenildi.
- İzmir Kırıklar F Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan mahpuslar, ailelerine yazdıkları mektupta cezaevinde yaşanan baskıları ve hak ihlallerini açıkladılar. Mahpuslar, sohbet çıkarılmadıklarını, ailelerinin gönderdiği eşyaların, kitapların, dergilerin kendilerine teslim edilmediğini, havalandırmaların üstünün tel ile kapatıldığını, koşuş aramalarına polislerin de girdiğini ifade ettiği öğrenildi.
- İzmir Şakran T Tipi Cezaevi’ndeki mahpuslar, aileleri ile yaptıkları telefon görüşmesinde yaşadıkları baskıları anlattılar. Adı açıklanmayan bir mahpusun 6 kişilik koşullarda 18 kişi kaldıklarını, ortak alana çıkarılmadıklarını, yemeklerin çok kötü olduğunu, kendilerine kitap ve gazete verilmediğini, hasta mahpuslara ilaçlarının verilmediğini belirttiği öğrenildi.
- Adana-Kürkçüler E Tipi Kapalı Cezaevi’ndeki çocuk koşusunda çıkan yangında yaralanan 6 çocuktan biri olan 17 yaşındaki Muhammet Erdoğan’ın 21 Ocak günü tedavi gördüğü Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- Batman’ın Sason ilçesinde 29 yaşındaki uzman çavuş Mustafa Kömeççi’nin evinde ölü bulunduğu ve intihar olduğu öne sürülen bu olayla ilgili olarak savcılığın soruşturma başlattığı öğrenildi.
- İzmir Aliğa T Tipi 2 No’lu Cezaevi’nde kalan mahpuslardan Hürşit Çetin basına yazdığı mektupta, cezaevinde ciddi sağlık sorunları yaşadıklarını, 14 kişilik odalarda 18 kişi

kaldıklarını, ailelerinin gönderdiği kitaplara cezaevi idaresi tarafından el konulduğunu ve aile görüşleri esnasında fotoğraf çekimi konusunda sorunlar yaşadıklarını anlattı.

- 18 Ocak günü Adana E Tipi Kapalı Cezaevi Çocuk Koğuşu'nda çıkan yangında yaralanan 17 yaşındaki Ferhat Kaya, tedavi gördüğü Çukurova Aşkim Tüfekçi Devlet Hastanesi'nde 25 Ocak günü hayatını kaybetti. Aynı yangında daha önce Muhammet Erdoğan adlı çocuk da hayatını kaybetmişti.
- Şakran 4 No'lu T Tipi Cezaevi'nde kalan anarşist mahpus Umut Fırat Süvarioğulları'nın OHAL uygulamalarını protesto etmek için 45 gündür açlık grevinde olduğu öğrenildi.

ŞUBAT

- Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nde kalan Kenan Öner isimli mahpusun şeker komasına girdiği ve 25 Ocak 2017 günü kaldırıldığı Tekirdağ Devlet Hastanesi'nde 20 Şubat 2017 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- İzmir Şakran 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde bulunan Eren Tekin, Sinan Ekmekçi, Mustafa Akaş, Cengiz Doğan, Necdet Kaya, Erhan Ergüz, Murat Duran, Kasım Özdemir isimli 8 mahpusun ve İzmir Şakran 3 No'lu T Tipi Cezaevi'nde bulunan Zana Yaktın, İhsan Balkaş, Özgür Güçlü, Özkan Yaşar, Aslan İlhan isimli 5 mahpusun 15 Şubat 2017 günü süresiz dönüşümsüz açlık grevine başladığı öğrenildi.
- Ankara Sincan Kapalı Kadın Cezaevi'nde kalan 7 mahpusun Kuruköy'de yaşananları ve Abdullah Öcalan'ın cezaevi koşullarını kınamak için süresiz-dönüşümsüz açlık grevi başlattığı öğrenildi.
- 21 Şubat 2017 günü Şakran T Tipi Cezaevi'nde 40-50 gardiyanın ayakkabılarını çıkarmadıkları gerekçesiyle Yusuf Özdemir, Yusuf Aydın, Fırat Çalkan ile Vahdettin Budak isimli mahpuslara dövdüğü ve sonrasında süngerli odaya götürüp burada da dövmeye devam ettiği öğrenildi. Bu olaya ilişkin olarak Yusuf Özdemir'in yüzünde darp izleri olduğu bildirildi.

MART

- Mardin'in Artuklu ilçesine bağlı Elmalı Köyü'nde 8 Mart 2017 günü yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan Servet Sayın, Mehmet Şükrü Sayın, Mehmet Şirin Sayın, Deyap Sayın, Çekdar Sayın, Amed Sayın ve Cemaleddin Tekin isimli 7 kişinin nerede tutulduklarına dair bilgi edinilemediği iddia edildi.
- Adana E Tipi Kapalı Cezaevi Çocuk Koğuşu'nda çıkan yangında ağır yaralanan Mehmet Altunhan'ın 14 Mart 2017 günü tedavi gördüğü Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi'nde Muhammed Erdoğan ve Ferhat Kaya isimli 2 çocuk'ta olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.
- Maltepe 1 No'lu L Tipi Cezaevinde tutulan Ferhan Mükyen isimli mahkumun 10 Mart günü "mahkemen var" denilerek odasından alındığı ve kendisinden 27 Mart 2017 tarihine kadar haber alınmadığı öğrenildi. Konuya ilişkin cezaevi idaresinin avukatlara Mükyen'in gözaltına götürüldüğünü ve şu anda Maltepe Cezaevin'nde olduğunu söylediği öğrenildi.
- 5 yıldır İskenderun M Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Yıldızbakan (65) isimli hasta mahpusun, 25 Mart 2017 günü kaldırıldığı İskenderun Devlet Hastanesi'nde 27 Mart günü yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yıldızbakan 27 Mart günü tahliye olacaktı.
- Sincan Kadın Cezaevi'nde mahpusların çıplak aramayı kabul etmedikleri için darp edildiği öğrenildi.
- Şakran 3 No'lu T Tipi Cezaevi Müdürü Mustafa Sönmez'in 50 jandarmayla mahpusların kaldığı koğuşu bastığı ve burada "Esat Oktay'ın yapmadığını yapacağım size" diyerek mahpusları tehdit ettiği öğrenildi.

- Maltepe 1 No'lu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Adar Özel, Yusuf Bayram ve Hogir Özel isimli mahpusların 21 Mart 2017 günü adliye çıkışından cezaevine kadar darp edildiği öğrenildi.
- Edirne F T Tipi Cezaevi'nde Hüseyin Karaoğlan adlı hasta bir mahpusun, ayağındaki platine ilişkin doktor raporu olmasına rağmen, sürekli çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi. Aynı şekilde Wernike Korsakof hastası olan Selmani Özcan isimli mahpusun da hastaneye sevki sırasında zorla çıplak aramaya maruz bırakıldığı bildirildi.
- Yine Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan Muhammed Said Kulu isimli bir mahpusun gardiyanlar tarafından darp edildiği, bunun sonucunda bayıldığı ama götürüldüğü hastanede ona "darp yoktur" raporu verildiği öğrenildi.

NİSAN

- 3 Nisan 2017 günü İzmir Şakran cezaevinde, görüş esnasında jandarma ve gardiyanların mahpuslara ve ziyaretçilere sözlü ve fiziki saldırıda bulunduğu öğrenildi. Mahpusların darp edilerek görüş yerinden uzaklaştırıldığı, bu durumu protesto eden ziyaretçilerin de darp edilerek dışarı çıkartıldığı bildirildi.
- Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Siirt Belediye Eşbaşkanı Tuncer Bakırhan'ın mide ve bağırsak sorunları yaşamasına, tutuklu bulunduğu 5 ayda 10 kilo kaybetmesine rağmen tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.
- Manisa Cezaevi'nde tutulan HDP Turgutlu eski ilçe başkanı Mehmet Gülmez'in tedavisinin cezaevi yönetimi tarafından engellendiği ve buna bağlı olarak Gökmez'in enfeksiyon kaptığı öğrenildi.

MAYIS

- 4 Mayıs 2017 günü Van T Tipi Cezaevi'nde gardiyanların görüş için gelen kadın ziyaretçilere sözlü ve fiziki saldırıda bulunduğu öğrenildi.
- Tarsus C Tipi Kadın Cezaevi'nde, erkek gardiyanların kadınların kaldığı koğuşları aradığı, buna karşı çıkan mahpuslar darp edildi.
- Siirt E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan epilepsi hastası Aydın Tırpan'ın teavisi cezaevi yönetimi tarafından engellendiğinden ve cezaevi koşullarından kaynaklı hastalığının ilerlediği öğrenildi.

HAZİRAN

- İhraç edildikleri işlerine dönmek için yaptıkları açlık grevinin 76'ncı gününde tutuklanan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın bulunduğu cezaevlerinde, aileler tarafından içeri verilmek istenen B-1 vitaminine izin verilmediği ortaya çıktı.

TEMMUZ

- OHAL kapsamında yayınlanan KHK ile birlikte ihraç edildikleri karara tepki göstermek için açlık grevi eylemi yapan ve şuan tutuklu olan akademisyen Nuriye Gülmen ve öğretmen Semih Özakça'nın açlık grevi 126'ncı gününe girerken böbrek ve kas ağrılarının şiddetlendiğini ve kişisel ihtiyaçlarını karşılamada oldukça zorlandıkları belirtildi.

EYLÜL

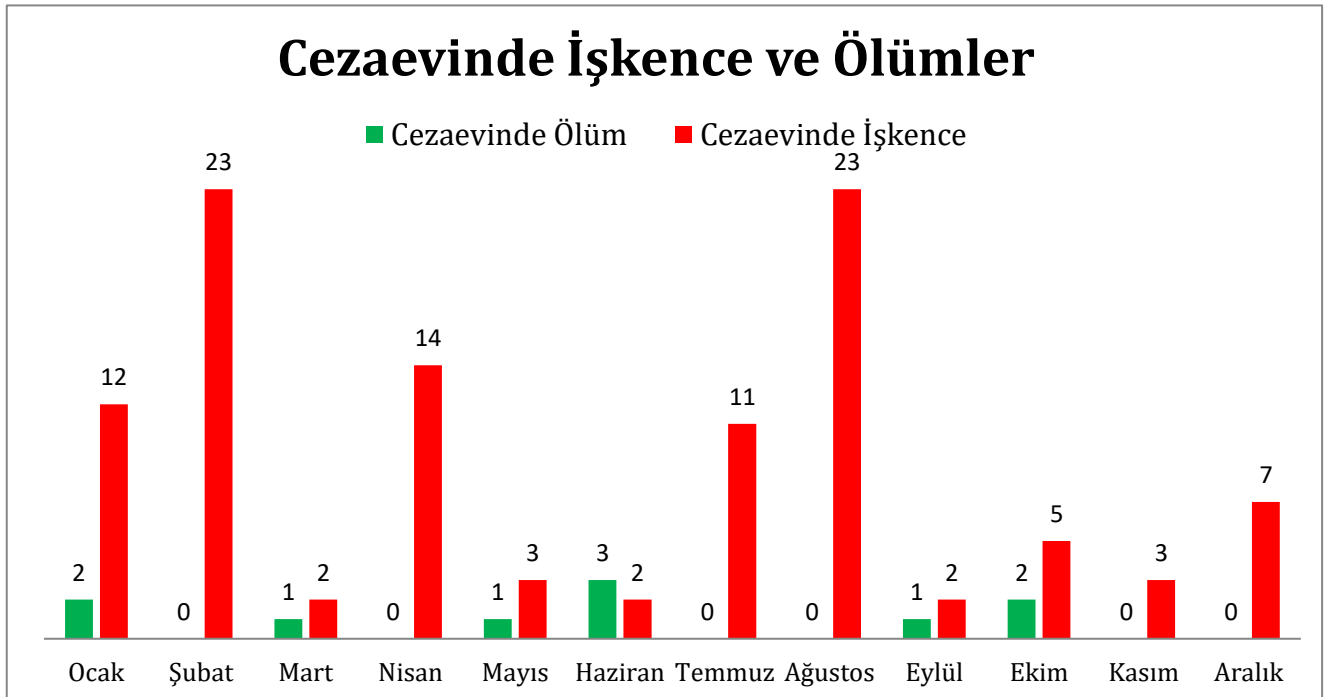
- 7 Eylül 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde Tarsus 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde tutulan adli bir mahpusun intihar ettiği iddia edildi. Cezaevi yetkililerinin ise intihar iddiasını yalanlayarak "Öyle bir şey yaşanmadı" dediği bildirildi.
- 27 Eylül 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden 15 Eylül 2017 tarihinde haklarındaki bir disiplin soruşturması nedeniyle Silivri İnfaz Hakimliği'ne götürülen Silivri Cezaevi'nde kalan 11 mahpusun ring aracı içindeki kamerayı peçete ile kapattıkları gerekçesiyle jandarma tarafından darp edildiği öğrenildi. Darp sonucu 11 mahpusun çeşitli yerlerinden yaralandığı ve 2 mahpusun gözlüklerinin kırıldığı bildirildi.
- Yine 7 Ekim 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden Tekirdağ 1 No'lu T Tipi Cezaevi'nde kalan İsmail Kara (18) isimli bir mahpusun 27 Eylül' 2017 tarihinde kaldığı basan gardiyanlar tarafından darp edildiği ve daha sonra Kara'ya 6 ay ziyaret yasağı verildiği öğrenildi.

KASIM

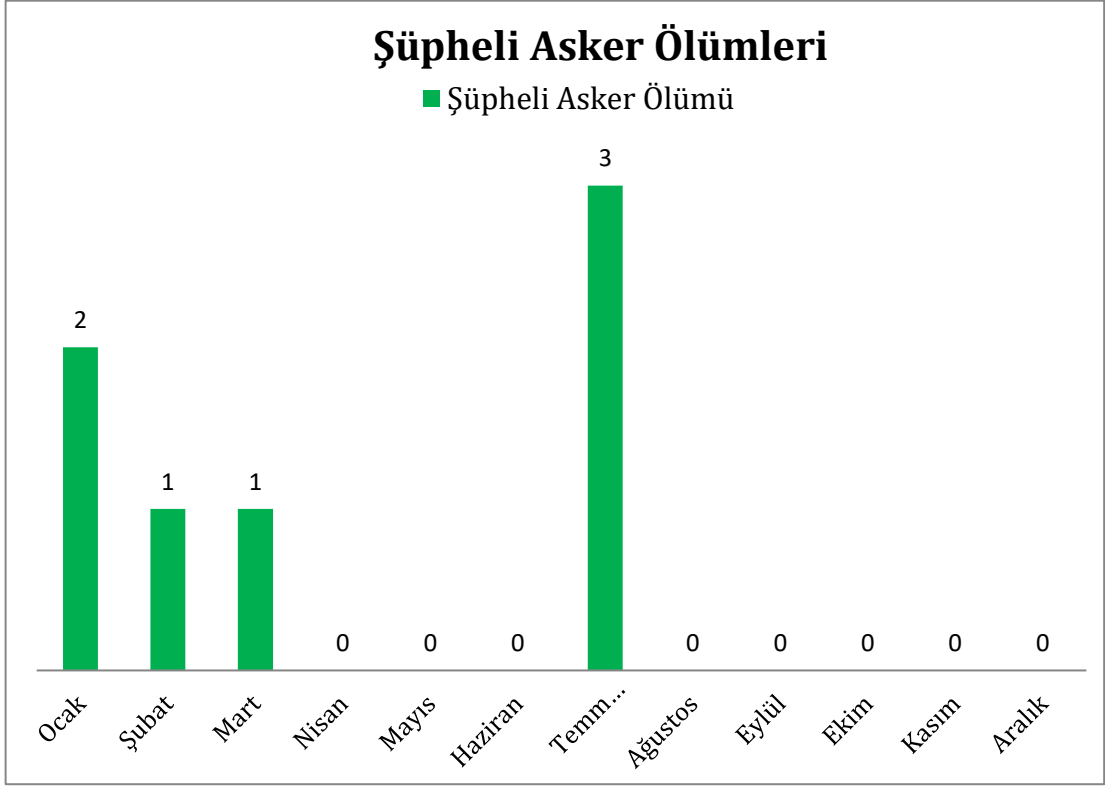
- 3 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberde Ödemiş T tipi Cezaevi'nde hastaneye sevk edilen hasta mahpusların ikinci bir kelepçe ile askerlerin kollarına kelepçelendiği ve bunu kabule etmeyen mahpusların hastaneye götürülmediği öğrenildi.
- 3 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberde Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde hastane ve mahkemeye gidişi gelişlerde mahpusların araçlar içinde tek kişilik bölmelere konulduğu ve bunu kabul etmeyen mahpusların hastane ve mahkemeye götürülmediği öğrenildi.
- 3 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberde Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde Hıdır Bakır isimli bir mahpusun darp edilerek süngerli odaya konulduğu iddia edildi.
- Halkın Hukuk Bürosu 6 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamada, Bolu T Tipi Cezaevi'nde, Avukat Barkın Timtik ve beraber kaldığı mahpusların sayım sırasında ayakta durma dayatmasına maruz kaldığını ve bunu kabul etmedikleri için mahpusların 7 gündür havalandırmaya çıkartılmadığını duyurdu.
- 6 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden 30 Ekim 2017 tarihinde Tekirdağ 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde kolu gardiyanlar tarafından kırılan Avukat Engin Gökoğlu'na gönderilen kışlık giyışlerin Gökoğlu'na verilmediği öğrenildi.
- 8 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden Bolu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara kaldıkları odaların dışına çıktıklarında kimlik taşıma zorunluluğu getirildiği, mahpusların kaldıkları odalarda yapılan aramalarda mahpusların kaleme aldığı çalışmalara el konulduğu, Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nin mahpuslara verilmediği, mahpuslara ait radyoların toplandığı ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almış mahpusların havalandırma süresinin günde 4 saatten 1 saate indirildiği bildirildi.
- 9 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, Bilecik M Tipi Cezaevi'nde kalan mahpusların haftada bir kez banyoya götürüldüğü ve sıcak su akmadığından mahpusların soğuk suyla yıkanmak zorunda kaldıkları iddia edildi.
- 9 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, Elazığ T Tipi Cezaevi'nde kalan mahpusların gardiyanların fiziksel şiddetine maruz kaldığı, koğuşlarda yapılan aramalarda mahpuslara ait özel eşyalara el konulduğu iddia edildi.
- 9 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden Samsun Bafra T Tipi Cezaevi'nde siyasi mahpusların adli suçlardan yargılanan mahpusların kaldığı koğuşlara konulduğu, öğrenildi.
- 9 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden KHK ile kapatılan DİHA muhabiri Nedim Tüfent'in Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde kalan yine KHK ile kapatılmış JİNHA editörü Zehra Doğan'a göndermek istediği faksa "Yargıdaki kişi veya kurumlara yönelik ironik

yaklaşımlarda bulunduğu, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren ifadeler kullandığı” gerekçesiyle el konulduğu öğrenildi.

- 11 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ T Tipi Cezaevi’nde koğuşlarda kaloriferlerin yakılmadığı ve yakınları tarafından gönderilen kışlık kıyafetlerin mahpuslara verilmediği öğrenildi.
- 13 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, Edirne F Tipi Cezaevi’nde kalan Y.Ö. isimli bir mahpusun oda değişikliği talebinin cezaevi yönetimi tarafından kabul edilmemesi üzerine kendini yaktığı iddia edildi. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi’ne kaldırılan Y. Ö.’nün bacaklarında ve karnında 3. derece yanıklar olduğu bildirildi.
- 23 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde, Van F Tipi Cezaevi’nde kalan DBP Van İl Eş Başkanı Ahmet Aygün’den beş günden beri haber alınamadığı iddia edildi. Ahmet Aygün’ün telefon hakkını kullandığı gün olan cumartesi günü aramaması üzerine ailesinin cezaevi yönetimine başvurduğu ve cevaben olanlara Ahmet Aygün’ün cezaevinde olmadığını söylendiği öğrenildi.
- 28 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden, Mersin E Tip Cezaevi’nde kalan Yılmaz Duruk (57) isimli bir mahpusun 17 Kasım 2017 tarihinde Mersin Üniversitesi Hastanesi’nde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yılmaz Duruk’un ölüm nedeninin dışında çıkan enfeksiyona zamanında müdahale edilmemesi nedeniyle enfeksiyonun tüm vücuda yayılması olduğu iddia edildi.
- Ağrı’nın Doğubayazıt ilçesine bağlı Uzunyazı köyünde imamlık yapan Ramazan Bozdağ’ın (30) köye yakın bir noktada yol kenarında başından ateşli silahla vurulmuş bir halde ölü bulunduğu öğrenildi.

**2016 yılında Cezaevlerinde en az 358 işkence vakası oldu.
Cezaevlerinde 35 kişi öldü.**

2016 Yılında Şüpheli Asker Ölümleri Sayısı 20.

SOKAĞA ÇIKMA YASAKLARI SÜRESİNCE YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

- Türkiye’de vali ve kaymakamların kararları ile 16 Ağustos 2015’te başlayan bu süreçte TİHV verilerine göre 16 Ağustos 2015 ile 16 Ağustos 2017 tarihleri arasında başta Diyarbakır (136 kez), Mardin (42 kez) ve Şırnak (13 kez) olmak üzere Hakkâri (21 kez), Bitlis (12), Muş (7 kez), Bingöl (7 kez), Batman (5 kez), Elazığ (2 kez), Tunceli (6 kez) ve Siirt (1 kez) toplam en az 11 il ve 45 ilçede, resmi olarak tespit edilebilen en az 252 gün süresiz ve gün boyu sokağa çıkma yasağı uygulandı.
- Bu yasaklar nedeniyle 2014 nüfus sayımına göre ilgili ilçelerde yaşadığı bilinen en az 1 milyon 809 bin kişinin en temel yaşam ve sağlık hakları ihlâl edildi.
- Net bir bilgi edinilememekle beraber Sağlık Bakanının 27 Şubat 2016 tarihli açıklamasına göre en az 365 bin kişi yaşadıkları il ve ilçeleri terk etmek zorunda kaldı.

OCAK

- Diyarbakır Valiliği 18 ve 28 Ocak 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Lice ve Hani’nin 13 köyünde 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Mardin Valiliği 13 Ocak 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Dargeçit, Mazıdağı, Midyat ve Nusaybin ilçelerinde bazı alanların 1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında 12 ay süreyle geçici askeri güvenlik bölgesi ilan etti.
- Mardin Valiliği 21 Ocak 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Artuklu’da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Adıyaman Valiliği yaptığı açıklama ile Adıyaman’ın Kömür, Yazıbaşı, Akçalı, Çamyurdu, Oluklu ve Koçalı bölgelerinde 12 Ocak - 26 Ocak 2017 tarihleri arasında 15 gün süreyle “Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edildiğini duyurdu.
- Siirt Valiliği, Siirt’e bağlı Eruh Akmeşe Çaçı Dağları ve Pervari kırsalındaki bölgelerde ilan edilen geçici özel güvenlik bölgelerinin 23 Ocak – 07 Şubat tarihleri arasında 15 gün süreyle uzatıldığını duyurdu.

ŞUBAT

- Mardin Valiliği 11-12-22 ve 27 Ocak 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Artuklu, Ömerli ve Nusaybin’de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 24 Şubat 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Silvan, Lice ve Kulp’ta 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

MART

- Diyarbakır Valiliği 2-5-19 ve 28 Mart 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Hazro, Lice, Hani’nin 37 köyünde 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Mardin Valiliği 20 ve 27 Mart 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Mazıdağı ve Nusaybin’de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

- Bingöl Valiliği 19 Mart 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Genç'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Bitlis Valiliği 25 Mart 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Tatvan'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

NİSAN

- Bingöl Valiliği 4 Nisan 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Genç'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Bitlis Valiliği 4 ve 12 Nisan 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Tatvan ve Genç'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Hakkari Valiliği 5 Nisan 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Şemdinli'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Mardin Valiliği 6-9 ve 19 Nisan 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Artuklu, Midyat ve Dargeçit'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 13 ve 21 Nisan 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Hazro, Lice, Hazro ve Kulp'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

MAYIS

- Bingöl Valiliği 8 Mayıs 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Genç'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 8-11-20-21-28 ve 30 Mayıs 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Lice, Kulp, Hani, Dicle, Hazro ve Kocaköy'de 116 köy, mahalle ve mezrada 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Muş Valiliği 11 ve 20 Mayıs 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Varto ve Merkez'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Bitlis Valiliği 14 Mayıs 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Hizan'da 14 köy, mahalle ve mezrada 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

HAZİRAN

- Muş Valiliği 2 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Merkez'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 4-6-15 ve 16 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Lice, Kulp, Hazro ve Kocaköy'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Bingöl Valiliği 5 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Genç'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Bitlis Valiliği 7 ve 15 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Hizan'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Mardin Valiliği 7 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Dargeçit'te 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Batman Valiliği 13 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Kozluk ve Sason'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Siirt Valiliği 22 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Eruh'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

- Elazığ Valiliği 26 Haziran 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Karakoçan'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

TEMMUZ

- Mardin Valiliği 7-10 ve 26 Temmuz 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Ömerli, Nusaybin, Artuklu'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Muş Valiliği 10 Temmuz 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Varto'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 21-27 Temmuz 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Lice ve Kulp'ta 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Hakkâri Valiliği 4-6-15 ve 16 Temmuz 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Lice, Kulp, Hazro ve Kocaköy'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

AĞUSTOS

- Bitlis Valiliği 11 Ağustos 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Hizan'da 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Hakkâri Valiliği 13 Ağustos 2017 tarihlerinde yaptığı açıklamayla Şermdinli'de 2. bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.

EYLÜL

- Siirt Valiliği 20 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Baykan ilçesine bağlı 2 köy ve 1 mezrada kinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 21 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Lice ilçesine bağlı 12 köy ve 11 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 21 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Hazro ilçesine bağlı 2 köy ve 2 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 21 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Silvan ilçesine bağlı 4 köy ve 4 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 21 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Kulp ilçesine bağlı 5 köy ve 6 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Doğubayazıt Kaymakamlığı 19 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla 3 köye bağlı 7 mahalleye girişlerin 45 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.
- Elazığ Valiliği 23 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Karakoçan, Alacakaya, Arıcak ve Palu ilçelerindeki 15 bölgenin 23 Eylül 2017 ile 7 Ekim 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi ilan edildiğini duyurdu.
- Hakkari Valiliği 24 Eylül 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Hakkari Merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırları içindeki 31 bölgenin 26 Eylül 2017 ile 10 Ekim 2017 tarihleri arasında Özel Güvenlik Bölgesi ilan edildiğini duyurdu.

EKİM

- Diyarbakır Valiliği 11 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Silvan ilçesine bağlı 15 mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini duyurdu.
- Hakkari Valiliği 16 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Şemdinli ilçesine bağlı 4 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Bitlis Valiliği 15 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Mutki ilçesine bağlı 3 köy ve 1 mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.

- Siirt Valiliği 15 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Baykan ilçesine bağlı 4 köy ve 5 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Siirt Valiliği 15 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Baykan ilçesi sınırları içinde 4 bölgenin 15 Ekim 2017 tarihinden itibaren 15 gün boyunca özel güvenlik bölgesi ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 19 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Lice ilçesine bağlı 7 köy ve 11 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 19 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Hazro ilçesine bağlı 1 köy ve 1 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 19 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Silvan ilçesine bağlı 3 köy ve 4 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 19 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Kulp ilçesine bağlı 5 köy ve 6 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Hakkari Valiliği 22 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Şemdinli ilçesine bağlı 6 köyde 22 Ekim 2017 saat 05.00 ile 23 Ekim 2017 saat 05.00 arasında sokağa çıkma yasağı ilan etti.

KASIM

- Mardin Valiliği 11 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Artuklu ilçesine bağlı 4 kırsal mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Hakkari Valiliği 3 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla çadır kurma, stant açma, oturma eylemi vb. etkinliklerin 3 Kasım 2017 ile 2 Aralık 2017 tarihleri arasında yasaklandığını; miting, basın açıklaması, kapalı ve açık yer toplantısı ile gösteri yürüyüşlerinin aynı tarihler arasında izne bağlandığını duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 16 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Silvan ilçesine bağlı 12 kırsal mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 17 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Kulp ilçesine bağlı 3 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Tunceli Valiliği 16 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Tunceli Merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazmiye ilçeleri sınırları içindeki 30 bölgenin 17 Kasım 2017 ile 1 Aralık 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi ilan edildiğini duyurdu.
- Diyarbakır Valiliği 23 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Silvan ilçesine bağlı 1 mahalle ve 1 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Siirt Valiliği 23 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Siirt Merkez'e bağlı 6 mahallede ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti. Siirt Valiliği 23 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Baykan ilçesine bağlı 6 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Elazığ Valiliği 22 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Alacakaya, Arıcak, Karakoçan ve Palu ilçelerindeki 15 bölgenin 22 Kasım 2017 - 06 Aralık 2017 tarihleri arasında özel güvenlik bölgesi ilan edildiğini duyurdu.
- Bitlis Valiliği 23 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla il genelinde yapılacak gösteri yürüyüşü, miting, kapalı ve açık alan toplantısı, stant açma, çadır kurma, basın açıklaması, oturma eylemi, konser, bildiri dağıtma gibi her türlü etkinliğin 22 Kasım 2017 ile 21 Aralık 2017 tarihleri arasında valilikten ve kaymakamlıklardan alınacak izne bağlandığını duyurdu.
- Bitlis Valiliği 26 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla Hizan ilçesine bağlı 4 köy ve 6 mezrada ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- 29 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde yapılmak istenen düğünler için Cizre Emniyet Müdürlüğü'nden izin alınması gerektiği iddia edildi. Habere göre düğün için başvuruda bulunanlara düğünlerde ve düğün konvoylarında sarı

kırmızı ve yeşil mendillerin sallanmaması, zafer işareti yapılmaması, emniyet tarafından örgütsel şarkı olduğu kabul edilen şarkıların çalınmaması ve söylenmemesi koşuluyla izin verildiği belirtilmektedir.

- Diyarbakır Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Lice ilçesine bağlı 18 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Kulp ilçesine bağlı 10 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Hazro ilçesine bağlı 7 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Silvan ilçesine bağlı 4 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Diyarbakır Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile Kocaköy ilçesine bağlı 3 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etti.
- Van Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde her türlü yürüyüş, basın açıklaması, toplantı, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, vb. türündeki tüm etkinliklerin 30 Kasım 2017 tarihinden itibaren 30 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.
- Gaziantep Valiliği 29 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde her türlü yürüyüş, basın açıklaması, toplantı, çadır kurma, oturma eylemi, stant açma, vb. türündeki tüm etkinliklerin 1 Aralık 2017 tarihinden itibaren Şahinbey, Şehitkamil ve Oğuzeli ilçelerinde 30 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.

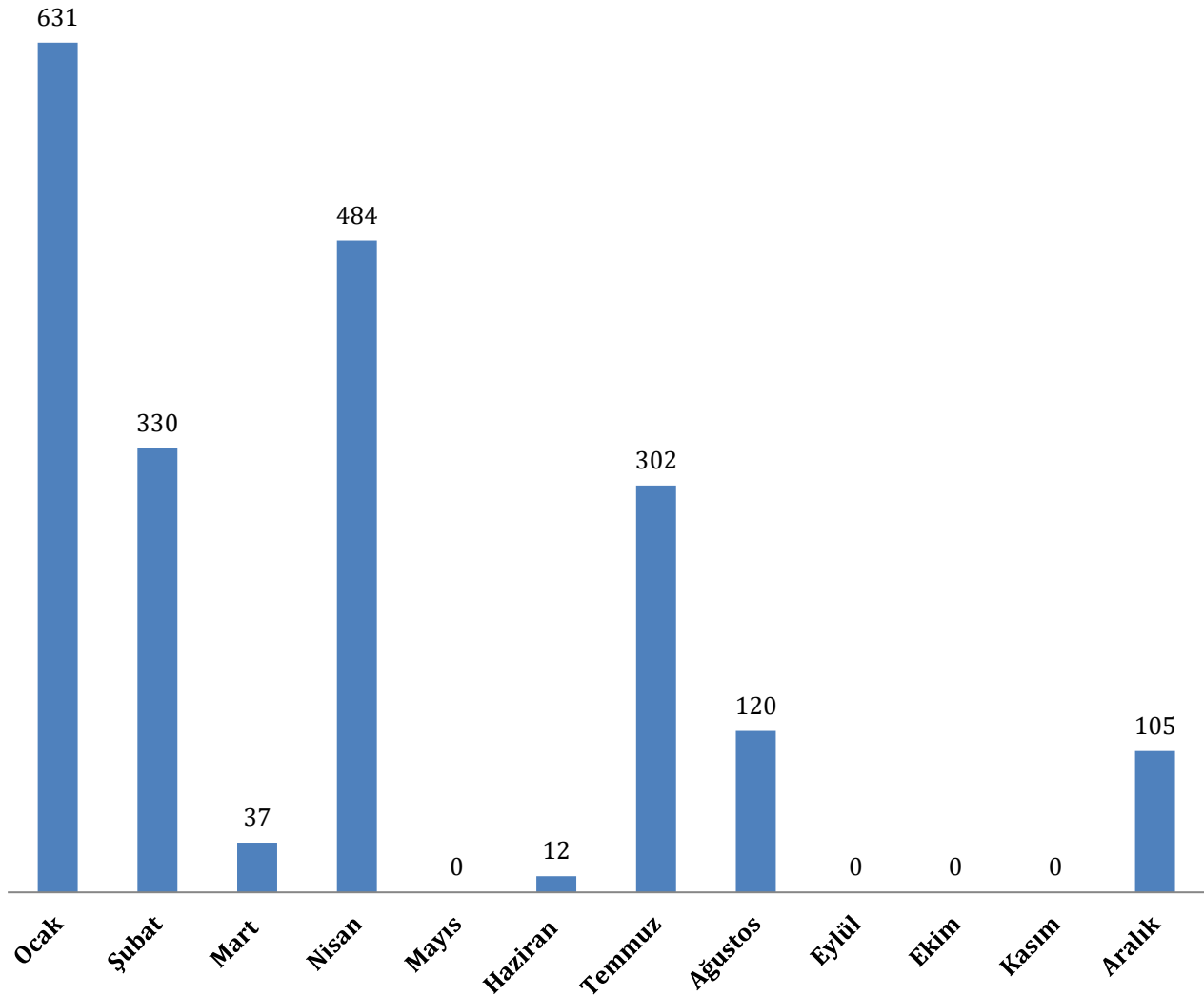
BARIŞ İÇİN AKADEMİSYENLER

Türkiye'nin güneydoğu illerinde devam eden çatışmalar ve operasyonlar sonucu ilân edilen sokağa çıkma yasaklarının ve şiddetin son bulmasının temenni edildiği, birçok yerli ve yabancı akademisyen ve araştırmacının imza attığı 11 Ocak 2016'da ilan edilen '**Bu suça ortak olmayacağız**' başlıklı bildiri sonrası Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hedef göstermesiyle birlikte tam bir cadı avı başladı.

- 6 Ocak 2017'de çıkarılan 679 Sayılı KHK ile '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisine imza atan 43 akademisyen ihraç edildi. Aynı KHK ile ihraç edilen ve 9 Mart 2017 tarihinden beri açlık grevi yapan akademisyen Nuriye Gülmen Sincan Cezaevinde tutuklu ve açlık grevine devam ediyor.
- Üniversitelerdeki ihraç dalgasının en büyüğü 7 Şubat 2017'de çıkarılan 686 ve 687 sayılı KHK'lar ile gerçekleşirken, 184'ü imzacı olmak üzere toplam 330 akademisyen ihraç edildi. Bu 330 akademisyenden 115'nin, aralarında TİHV kurucusu Psikiyatri Profesörü Cem Kaptanoğlu'nun da olduğu '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisine imza atan akademisyenler olduğu öğrenildi.
- 29 Nisan 2017'de ilan edilen 689 ve 690 sayılı KHK'lar ile 484 akademisyen ihraç edildi. Bu akademisyenlerden 66'sının '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisinin imzacısı olduğu bildirildi.
- 14 Temmuz 2017'de çıkarılan 692 sayılı KHK ile Dokuz Eylül Üniversitesi'nde '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisine imza atan 12 akademisyen açığa alındı.
- 25 Ağustos 2017'de çıkarılan 693 ve 694 sayılı KHK'lar ile ihraç edilen 484 akademisyende 66'sı '**Bu suça ortak olmayacağız**' diyen akademisyenlerdi.
- Barış için Akademisyenler İnisyatifi'nin '**Bu suça ortak olmayacağız**' başlıklı bildirisini yaptıkları basın açıklamasıyla duyurduktan sonra tutuklanan ve ilk duruşmada tahliye edilen akademisyenler Esra Mungan, Meral Camcı, Kıvanç Ersoy ve Muzaffer Kaya hakkında "yasadışı örgüt propagandası yaptıkları" iddiasıyla açılan dava 27 Aralık'ta İstanbul'da görülecek.
- Barış için Akademisyenler'in '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisinde imzası olan akademisyenlerin doçentlik başvuruları durduruldu
- 2017 yılında ilan edilen KHK'lar ile birlikte ihraç edilen toplam 1034 akademisyenden 254'ü '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisine imza atan akademisyenlerdi.
- OHAL'in ilanından sonra çıkarılan 28 KHK'nın 7'sinde ihraç edilen toplam 5295 akademisyenden 378'i '**Bu suça ortak olmayacağız**' bildirisine imza atan akademisyenlerdir.

Akademisyenlere Yönelik Baskılar

■ İhraç Listesi

**2017 Yılında
2021 Akademisyen ihraç edildi.**

CUMHURBAŞKANI'NA HAKARET DAVALARI

Cumhurbaşkanına yapılan siyasi eleştirilerin bile hakaret olarak kabul edildiği 2017 yılında da cumhurbaşkanına hakaret iddiasıyla gözaltına alınan, tutuklanan, tazminata mahkum edilen yüzlerce yurttaşımız oldu.

OCAK

- 1 Kasım 2015 milletvekili seçimlerinde MHP İstanbul 2. Bölge 4. Sıra adayı Mehmet Aslan, 17 Ocak günü, 'cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlamasıyla gözaltına alındı. Emniyette ifade verdikten sonra savcılığa sevk edilen Aslan, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.
- 15 Temmuz günü Cumhurbaşkanı'na atfen "Şimdi kaçacak delik arıyordur" dedikleri iddia edilen Gürsu ilçe emniyet amiri Kadriye Kaçar ile polis memuru Burhan Kara hakkında Bursa 26'ncı Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 'cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla iki polis memuru için 10'ar ay hapis cezası verildi ve hükmün açıklanması geri bırakıldı.
- 13 Ocak günü Mersin ve Silifke İlçesi'nde Reina katliamına ilişkin duvar yazıları yazan CHP üyesi 4 gencin (CHP Mersin İl Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı Durul Üşenmez, Silifke CHP Gençlik Kolları Başkanı Uğur Korkmaz, ilçe gençlik kolları üyesi Doğukan Tömbül ve Oğuzhan Şahin)polis tarafından cumhurbaşkanına hakaret ettikleri iddiası ile gözaltına alındılar.
- Üniversite öğrencileri Atakan Türk ve Batuhan Asal hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 'cumhurbaşkanına hakaret' iddiasıyla görülen davada Türk ve Asal'a ayrı ayrı 11 ay 20 gün hapis cezası verdi ve cezaları 5 yıl hükmün geri bırakılmasıyla ertelendi.
- Adana Çukurova Üniversitesi'nde dağıttıkları bildiride "saraydaki diktatör" ifadesi geçtiği için 'cumhurbaşkanına hakaret' iddiasıyla yargılanan Aydın Yiğit, Hasret Kaygusuz ve Zeriban Şabaş hakkında 7'şer bin lira para cezası verildi.
- Rodeo Yayıncılık sahibi **Murat Mihçioğlu**, Brezilyalı karikatürist **Carlos Latuff**'un eserlerini yayımladığı kitap nedeniyle 'cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla gözaltına alındı.

ŞUBAT

- Bursaspor amigosu Fikret Yorgun hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle 'cumhurbaşkanına hakaret' iddiasıyla açılan davada 1 yıl 11 ay hapis cezası verildi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

- Antalya’da sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alınan 3 kişi, 6 Şubat 2017 günü ‘cumhurbaşkanına hakaret’, ‘terörle mücadele kanununa muhalefet’, ‘halkı kin ve düşmanlığa tahrik’ iddialarıyla tutuklandı.
- DİSK Genel Başkanı Kani Beko ve Zaman Gazetesi eski yazı işleri müdürü Harun Reşit Çümen hakkında ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davanın düşürülmesine karar verdi.
- Susurluk Davası hükümlüsü, eski özel harekât polisi Ayhan Çarkın hakkında ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davada Çarkın, 11 ay 20 gün hapse mahkûm etti.
- Üniversitesi öğrencisi Cihan Yeşilmen hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davada Yeşilmen’e 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geriye bıraktı.
- 14 Şubat 2017 günü gözaltına alınan piyanist Dengin Ceyhan, çıkarıldığı mahkeme tarafından ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla 21 Şubat 2017 günü tutuklandı.
- 20 Şubat 2017 günü CHP Maltepe Gençlik Kolları üyesi Samet Sarı, twitter hesabındaki paylaşımları nedeniyle ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla tutuklandı.
- 24 Şubat 2017 günü Marmaris’te Z. A. İsimli bir kişi ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla evinden gözaltına alındı.
- Arama Kurtarma Derneği’nin (AKUT) eski başkanı Nasuh Mahruki hakkında ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla hazırlanan iddianamede dört yıla kadar hapis cezası istendi.

MART

- 7 Mart 2017 günü Antalya’da A. B. İsimli bir kişinin yolda yürürken ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla gözaltına alındığı ve mahkeme tarafından aynı gerekçeyle tutuklandığı öğrenildi.
- 13 Mart 2017 günü Nevşehir’de sosyal medya paylaşımlarında ‘cumhurbaşkanına hakaret ettiği’ iddiasıyla gözaltına alınan I.V. ve aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.
- H.H. 13 Mart 2017 günü Tekirdağ’da sosyal medya paylaşımlarında ‘cumhurbaşkanına hakaret ettiği’ iddiasıyla gözaltına alındı ve aynı gün çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı. Ali Gül’ün 21 Mart 2017 günü hazırladığı “Hayır Nedir” videosunda “cumhurbaşkanının hakaret” ettiği iddiasıyla tutuklandı.
- Felsefe Öğretmeni ve yazar Atalay Girgin “Lağımpaşalı” ve “Aşk Mavidir Öğretmenim” romanları, Facebook paylaşımları ve gazetelerde yayımlanan makaleleri nedeniyle Cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla isteği dışında başka bir okulda görevlendirildi, Girgin’e maaş kesim cezası da verildi.

NİSAN

- Aralarında BES Zonguldak Şube eski başkanı Zühal Engiz, Haber-Sen eski yöneticisi İsmail Yıldız’ın da bulunduğu 9 kişi hakkında ‘cumhurbaşkanına hakaret ettikleri’ iddiasıyla açılan davada mahkeme heyeti 11 ay ile 1 yıl 11 ay arasında değişen hapis cezaları verdi ve kararın açıklanmasını geri bıraktı.
- Adana Halkevi üyesi Dilara Akgöz hakkında “Saray Savaş halklar barış istiyor” ve “Katil Erdoğan hesap verecek” sloganlarını attığı gerekçesiyle ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davada verilen 1 yıl 2 ay hapis cezasını Adana Bölge Adliye Mahkemesi onaydı.

MAYIS

- 13 kişi hakkında ‘cumhurbaşkanına hakaret iddiasıyla’ Batman’da devam eden davada yargılanan kişiler 11 ay 20 gün hapse mahkûm edildi. Hükümün açıklanması geri bırakıldı.
- Batman’da düzenlenen bir protestoda “Saray size mezar olacak” ve “Döktüğün kanda boğulacaksın” dövizleri açılmıştı. Bunlarla ilgili Fidan Taş, Ceylan Bingöl ve Çiğdem Güven hakkında Batman’da açılan davada mahkeme Taş’ı, Bingöl’ü ve Güven’i ‘cumhurbaşkanını tehdit etmekten’1 yıl 8 ay hapse mahkûm etti ve cezaı erteledi.
- BirGün gazetesi yöneticileri İbrahim Aydın ve Berkant Gültekin, gazetede yayımlanan bir haberden dolayı ‘cumhurbaşkanına hakaret’ten dolayı aldıkları 21 ay hapis cezasının infazı için Kırklareli Cezaevine teslim oldular.

HAZİRAN

- Sanatçı Ferhat Tunç hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davada 5 yıl 8 aya ceza istendi.
- Amedspor futbolcusu Deniz Naki, adına açılmış bir tweeter hesabında ‘cumhurbaşkanı’na hakaret’ edildiği iddiasıyla 22 Ağustos 2017 tarihinde gözaltına alındı.

TEMMUZ

- Büro Emekçileri Sendikası Çorum Şube Başkanı Ertuğrul Alper hakkında “Erdoğan diktatörlüğü” dediği için ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla açılan davada beraat kararı verildi. Kararda diktatörlük ifadesinin eleştiri sınırları içinde olduğu aşğılayıcı ve küçük düşürücü nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır denildi.
- HDP Grup Başkanvekili Ahmet Yıldırım ‘cumhurbaşkanına hakaret’ suçlamasıyla 1 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ayrıca, Yıldırım’a ‘siyasi haklarından men’ cezası da verildi.

AĞUSTOS

- Edirne’nin Keşan ilçesinde sosyal medya üzerinden ‘cumhurbaşkanı’na hakaret’ ettiği iddiası ile gözaltına alınan üniversite öğrencisi M.S.Y.’nin 24 Ağustos 2017 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.

EYLÜL

- Paradi isimli hesabın kullanıcısı Ersan Taş hakkında sosyal medya paylaşımlarında ‘Cumhurbaşkanı’na ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı’na hakaret ettiği’ iddiasıyla açılan davada Taş’a 1 yıl 9 ay 20 gün hapis cezası verdi.

EKİM

- Sosyal medya paylaşımlarında ‘cumhurbaşkanı’na hakaret’ ettiği iddiasıyla Edirne’de S.Ş. isimli bir kişi ve 4 Ekim tarihinde Tekirdağ’da B.Y. isimli bir kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Edirne’de gözaltına alınan S.Ş.’nin çıkarıldığı mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı bildirildi.
- Evrensel Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Çağrı Sarı ‘cumhurbaşkanına hakaret’ iddiasıyla yargıldığı davaya 11 ay 20 gün hapse çarptırıldı, ceza ertelendi.
- 7 Ekim 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden, sosyal medya paylaşımlarında ‘cumhurbaşkanına hakaret’ ettiği iddiasıyla açılan davada A.Ş. (13) isimli çocuğa 1 yıl 9 ay hapis cezası verildiği ve cezanın ertelendiği öğrenildi.

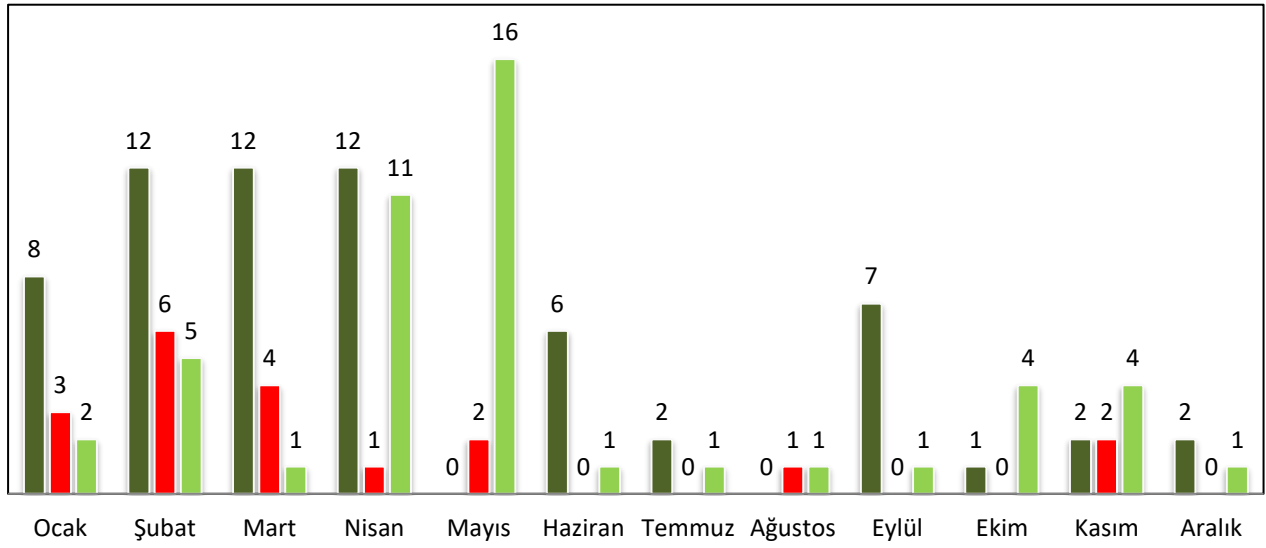
- Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı, CHP'li Süleymanpaşa Belediye Başkanı Ekrem Eşkinat hakkında 'cumhurbaşkanına alenen hakaret' suçundan soruşturma başlattı.
- Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Bülent Tezcan'a kendisine "Faşist diktatör" dediği için 50 bin liralık tazminat davası açtı.

KASIM

- Adana'da 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alınan G.S. isimli 1 kişinin 30 Ekim 2017 tarihinde çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı bildirildi.
- 31 Ekim 2017 tarihinde Muğla'nın Bodrum ilçesinde O.Ç. isimli 1 kişinin sosyal medya hesapları üzerinden 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.
- Bilecik'te sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alınan Ali Yalınız'ın 8 Kasım 2017 tarihinde çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.
- 1 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerden Eğitim-Sen Sason İlçe Şube Başkanı Fırat Erdem hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na, eski Başbakan Ahmet Davutoğlu'na, eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'e ve AKP İstanbul Milletvekili Burhan Kuzu'ya hakaret ettiği suçlamasıyla verilen 7 yıl 7 ay 19 günlük hapis cezasının Antep Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından onandığı öğrenildi.
- Prof. Dr. Gazi Çağlar hakkında sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla Ankara 12. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava ileri bir tarihe erteledi.
- 22 Kasım 2017 tarihinde Edirne'de sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alınan M.A. isimli birinin çıkarıldığı mahkeme tarafından adli kontrol şartı ve 4 bin TL kefaletle serbest bırakıldığı öğrenildi.
- Sosyal medya paylaşımlarında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla açılan davada yazar ve şair Atilla Yüceak'ın 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı öğrenildi. Atilla Yüceak aynı suçtan daha önce de 1 yıl 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmış ve cezası ertelenmişti.
- 24 Kasım 2017 tarihinde Halkevi üyesi Tolga Köse'nin Kocaeli'nde duvara "Hırsızlıkla bu ülkeyi yönetemezsiniz" yazdığı gerekçesiyle 'Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği' iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

Cumhurbaşkanı'na Hakaret Dosyaları

■ Gözaltı ■ Tutuklama ■ Ceza

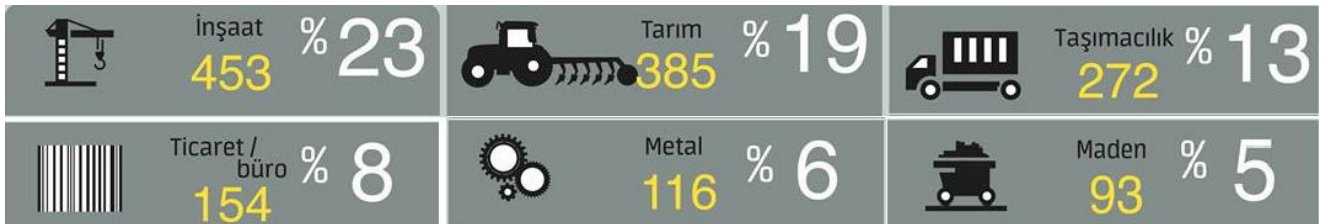
**2017 Yılında Cumhurbaşkanı'na Hakaret Suçlamasıyla
Gözaltına Alınan Kişi Sayısı: 64
Tutuklanan Kişi Sayısı: 19
Ceza Alan Kişi Sayısı: 48**

İŞ CİNAYETLERİ

2017 yılında iş cinayetleri hızla yükselmeye devam etti. 2016 yılında bu sayı en az 1970'ti. OHAL ile geçen bir senenin ardından iş cinayetlerindeki artış yüzde 10 oldu. 2017 yılında en az 2006 işçi iş cinayetlerine kurban verildi. Aylar itibariyle ortaya çıkan acı tablo şöyledir: **Ocak'ta 161**, Şubat'ta 133, **Mart'ta 153**, Nisan'da 151, **Mayıs'ta 147**, Haziran'da 170, **Temmuz'da 211**, Ağustos'da 222, **Eylül'de 153**, Kasım'da 170 ve **Aralık'ta 155** olmak üzere **2017'de en az 2006 işçi öldü.**

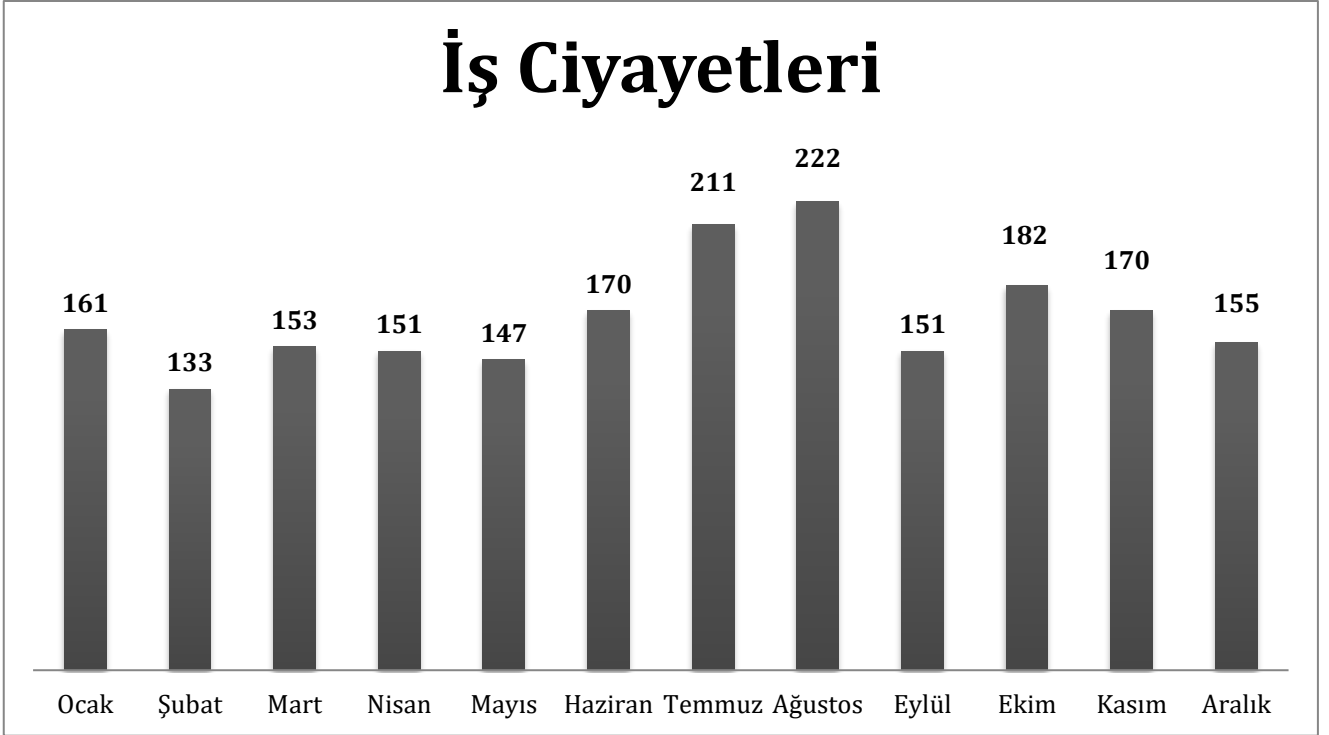
Ölümlerin en çok meydana geldiği işkolları ve işçi sayısına bakıldığında 453 kişi inşaat, 385 kişi tarım, 272 kişi nakliye ve taşımacılık, 154 kişi ticaret / büro, 116 metal ve 93 kişi de maden işçisiydi.

2017 yılında meydana gelen bu iş cinayetlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda

ortaya çıkan tablo şöyledir: **14 yaş ve altı 18 işçi**; 15-17 yaş arası 42 işçi; **18-27 yaş arası 299 işçi**; 28-50 yaş arası 1017 işçi; **51 ve üstü 541 işçi** ve yaşını tespit edemediğimiz / bilmediğimiz 169 işçi hayatını kaybetti.

14 ve altı	% 1	18
15 - 17	% 2	42
18 - 27	% 15	299
28 - 50	% 51	1017
51 ve üstü	% 23	461
bilinmeyen	% 8	169

**2017 Yılında İş Cinayetlerinde
En Az 2006 İşçi Öldü**

KADIN CİNAYETLERİ, KADINA CİNSEL ŞİDDET ve ÇOCUK İSTİSMARI

KADIN CİNAYETLERİ

2017 yılında Kadın Cinayetleri sayısında herhangi bir azalma gözlenmedi. Erkekler kadınları öldürmeye yine devam etti. Bir önceki yıl öldürülen kadın sayısı 328 iken 2017 yılında bu sayı % 12.4 artarak 409 oldu. Aylar itibariyle ortaya çıkan acı tablo şöyledir: **Ocak ayında 37 kadın**, Şubat'ta 30 kadın, **Mart'ta 35 kadın**, Nisan'da 30 kadın, **Mayıs'da 39 kadın**, Haziran'da 35 kadın, **Temmuz'da 28 kadın**, Ağustos'da 27 kadın, **Eylül'de 37 kadın**, Ekim'de 40 kadın, **Kasım'da 27 kadın** ve Aralık'ta 44 kadın olmak üzere **toplam 409 kadın** katledildi.

KADINA CİNSEL ŞİDDET

Kadınlara yönelik saldırılarda cinsel şiddet de azalmıyor. Kadınlar bu şiddet karşısında kendi yöntemleriyle korunmaya çalışıyor. Cinsel şiddet en çok kamuya açık alanlarda, sokakta ve toplu taşıma araçlarında gerçekleşiyor. Kadınların 129'u saldırıya kamuya açık alanlarda ve özellikle sokaklarda uğruyor; Kadınların 14'i tanımadığı erkekler tarafından cinsel şiddete maruz kaldı. Aylar itibariyle ortaya çıkan acı ve utanç verici tablo şöyledir: **Ocak'ta 14**, Şubat'ta 19, **Mart'ta 14**, Nisan'da 28, **Mayıs'da 17**, Haziran'da 47, **Temmuz'da 23**, Ağustos'da 35, **Eylül'de 24**, Ekim'de 25, **Kasım'da 39** ve Aralık'ta 35 kadın olmak üzere **toplam 332 kadın** cinsel şiddete uğradı.

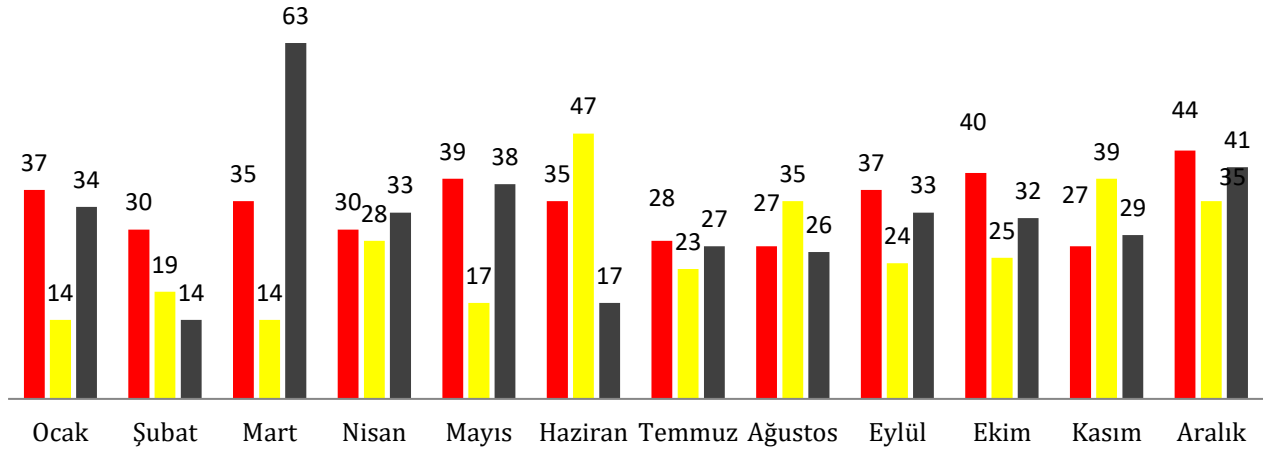
ÇOCUK İSTİSMARI

Çocuklar buldukları her alanda kaldıkları yurtlarda, okullarında öğretmenleri, okul çalışanları tarafından, evlerinde istismar edildiler. 2017 yılında 387 çocuk istismara uğradı. Aylar itibariyle ortaya çıkan acı ve utanç verici tablo şöyledir: **Ocak'ta 34**, Şubat'ta 14, **Mart'ta 63**, Nisan'da 33, **Mayıs'da 38**, Haziran'da 17, **Temmuz'da 27**, Ağustos'da 26, **Eylül'de 33**, Ekim'de 32, **Kasım'da 29** ve Aralık'ta 41 çocuk olmak üzere **toplam 387 çocuk** istismara uğradı.

Öldürülen, Cinsel Şiddet Gören Kadınlar ve Çocuk İstismarı

■ Öldürülen ■ Cinsel Şiddet ■ Çocuk İstismarı

2017 Yılında Erkekler Tarafından
Öldürülen Kadınların Sayısı: 409 kişi
Cinsel Şiddet Gören Kadınların Sayısı: 320
İstismar Edilen Çocuk Sayısı: 387

LGBTİ'LERE YÖNELİK HAK İHLALLERİ

- İTÜ'de yapılacak Onur Yürüyüşü, OHAL gerekçesiyle yasaklandı. Yasak kararı üzerine sosyal medya hesaplarından bir açıklama paylaşan İTÜ Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Kulübü "Cins Arı", "LGBTİ+ olmaktan onur duymaya rektörlük de OHAL de engel olamaz. Biz her türlü varız ve var olmaya devam edeceğiz" dedi.
- AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, muhtarlara yaptığı konuşmada "CHP İlçe Belediyesi Mahalle Komiteleri'nde yapılacak seçimde eşcinsel kotası koyuyor. Allah şaşırtmasın" dedi.
- Ankara Valiliği, "Nefret Suçu mağduru Transları Anma Günü" olan 20 Kasım'da, Ankara'da gerçekleştirilecek etkinlikleri süresiz olarak yasakladı
- Ankara Valiliği 15 Kasım 2017 tarihinde yaptığı açıklamayla 16-17 Kasım 2017 tarihlerinde Ankara'da düzenlenecek olan Alman LGBTİ Film Günleri'nin OHAL Kanunu'na dayanılarak yasaklandığını duyurdu.
- 17 Kasım 2017 tarihinde basında yer alan haberlerde Elazığ T Tipi Cezaevi'nde kalan Murat Polat isimli bir LGBTİ+ bireyin gardiyanların fiziki şiddetine ve cinsel taciz ve tecavüzüne maruz kaldığı iddia edildi.
- Ankara Valiliği 19 Kasım 2017 tarihinde yaptığı bir açıklamayla Ankara genelinde LGBTİ+ örgütleri tarafından düzenlenecek sinema, tiyatro, panel, söyleşi vb. her türlü etkinliğin 18 Kasım 2017 tarihinden itibaren genel ahlakın korunmasını tehlikeye düşüreceği gerekçesiyle OHAL Kanunu'na dayanılarak süresiz olarak yasaklandığını duyurdu.

KAMU EMEKÇİLERİNE YÖNELİK BASKI

- Kamu emekçileri Cumhuriyet tarihinin en ağır baskı dönemini yaşadı ve yaşamaya devam ediyor.
- İktidar partisinin devletleşmiş ve daha fazla devletleşmek istediği görüntüsü tüm kamu kuruluşlarına kendi yandaşlarını yönetici yaparak hayata geçmiş durumda.
- İzmir'e bağlı Torbalı ilçesinin kaymakamı Kadir Sertel Otçu'nun Fettullah Gülen Cemaati ile mücadele adı altında kamu emekçilerine bir form dağıttığı öğrenildi. Formda, çalışanların hangi gazeteleri okuduğu, kendisinin, eşinin ve çocuklarının hangi okul ve dersanelerde eğitim gördüğü, hangi sosyal medya hesaplarını kullandığı, üyesi oldukları siyasi partiler, dernek, vakıf gibi kitle örgütlerinin isimleri ve hangi bankada hesabı olduğu gibi sorular yer aldığı bildirildi.
- Son 9 aylık dönemde Cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş bir soruşturma, uyarı, kınama ve ceza sayısına ulaşıldı: 16 bin 475.
- OHAL ilan edildikten sonra ise sadece bir yıl içinde Asil Çelik, EMİS, Akbank, Şişecam ve Mefar grevleri yasaklandı. AKP iktidarı Petkim'deki toplu sözleşme sürecine doğrudan müdahale etti. Bakanlar Kurulu kararıyla olmasa da polis zoruyla işçiler üzerinde baskı kurdu ve işçileri elverişsiz koşullarda ve Yüksek Hakem Kurulu'nun dayatmalarıyla sözleşmeyi imzalamaya zorladı.
- İzmir'e bağlı Torbalı ilçesinin kaymakamı Kadir Sertel Otçu'nun Fettullah Gülen Cemaati ile mücadele adı altında kamu emekçilerine bir form dağıttığı öğrenildi. Formda, çalışanların hangi gazeteleri okuduğu, kendisinin, eşinin ve çocuklarının hangi okul ve dersanelerde eğitim gördüğü, hangi sosyal medya hesaplarını kullandığı, üyesi oldukları siyasi partiler, dernek, vakıf gibi kitle örgütlerinin isimleri ve hangi bankada hesabı olduğu gibi sorular yer aldığı bildirildi.

- Mesleklerinden ihraç edilen kamu emekçilerinin durumuyla ilgili KESK tarafından 21 Ocak günü Ankara’da yapılan eyleme polis müdahale ettiği ve müdahale esnasında sendika binasının girişinde hasar olduğu öğrenildi.
- İzmir’in Kemalpaşa ilçesinde 25 Ocak’ta Eğitim Sen üyelerine yönelik gerçekleştirilen operasyonda gözaltına alınan 18 eğitim emekçisinden 10’unun Emniyetteki ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.
- İzmir’in Kemalpaşa ilçesinde 25 Ocak’ta Eğitim Sen üyelerine yönelik gerçekleştirilen operasyonda gözaltına alınan 18 eğitim emekçisinden 5’i savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. 31 Ocak günü ise aynı operasyonda gözaltına alınanlardan 10’u Emniyetteki ifadelerinin ardından serbest bırakılmıştı.
- Malatya’da KHK’ler ile ihraç edilen kamu emekçilerinin, ‘işimizi istiyoruz’ diyerek başlattığı oturma eyleminin 24. gününde (2 Şubat) 24. kez gözaltına alındığı öğrenildi.
- 18 Ocak günü Hatay’da gözaltına alınan ve 30 Ocak günü polis sorgusu sonrası serbest bırakılan Eğitim Sen üyesi 2 eğitim emekçisi Gülizar Işık Çay’ın ve İlhan Kılıç’ın Samandağ Kaymakamlığı istemiyle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nce “Sakıncalı” oldukları iddiasıyla görevlerinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.
- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyelerinin, olağanüstü hal, Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) ve ihraçlara karşı 4 Şubat 2017 günü Ankara ve Malatya’da yaptığı eylemlere polis müdahale etti. Bu müdahaleler esnasında Ankara’da, aralarında Sağlık Emekçileri Sendikası üyesi Mahmut Konuk ve Eğitim Sen 4 No’lu Şube yöneticisi Gülhan Şimşek’in de bulunduğu 3 kişi darp edilerek gözaltına alınırken, Malatya’da ise Eğitim Sen ve SES üyesi Özkan Karataş, Erdoğan Canpolat, Cengiz Uğurlu ve Umut Sertaç Ökdemir ile dayanışmak için basın açıklaması düzenleyen 30 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.
- 24 Kasım 2016 tarihinde tutuklanan Grup Yorum üyelerinin serbest bırakılması için İstanbul Kadıköy’deki Boğa heykeli önünde eylem yapan Banu Torun ve Eren Erdem’im 5 Şubat 2017 günü polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı ve aynı gün içinde serbest bırakıldığı öğrenildi.
- 8 Şubat 2017 günü, İstanbul Saint Joseph Fransız Lisesi öğretmenlerinden Muharrem Söker hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle ‘Cumhurbaşkanı’nı ve devlet büyüklüklerini hedef gösterme’ ve ‘güvenlik güçlerini hedef gösterme’ iddiasıyla soruşturma açıldığı ve İstanbul Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından görevden alındığı öğrenildi.
- Malatya’da KHK’ler ile ihraç edilen kamu emekçilerinin, ‘işimizi istiyoruz’ diyerek başlattığı oturma eyleminin 35. gününde (16 Şubat 2017) 35. kez darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Polisin her gün gözaltına aldığı eğitim emekçilerine Kabahatler Kanunu’na muhalefetten 219 TL para cezası kestiği ve sonra onları serbest bıraktığı öğrenildi.
- Aydın’da KHK ile ihraç edilen eğitim emekçilerinin kurduğu imza standına polis müdahale ettiği ve Eğitim-Sen üyesi 7 eğitim emekçisini darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi. Gözaltıları protesto eden iki kişi de darp edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınanların isimleri: Eğitim-Sen üyeleri Savaş İlhan, Gülten Erden Karadaş, Erdal Karadaş, Yücel Karaosman, Kadir Özdemir, Mehmet Atlı ve Erdoğan Polat ile isimleri öğrenilemeyen 2 yurttaş. Gözaltına alınanlar Efeler polis karakoluna götürüldü.
- KHK ile ihraç edilen eğitim emekçilerinin Aydın’da kurduğu imza standına polis müdahale ettiği ve 4 eğitim emekçisini gözaltına aldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar Efeler Karakolu’na götürüldü.
- KHK ile ihraç edilen eğitim emekçisi Engin Karataş 27 Şubat 2017 günü Bodrum’da üzerinde “İşimi ekmeğimi geri istiyorum” yazan bir pankartla denize girdi. Denizden çıktıktan sonra gözaltına alındığı ve Marina Sahil Güvenlik Şubesi’ne götürüldü.

- KHK ile ihraç edilen kamu emekçileri Nazife Onay ve Emre Ünlü'nün 7 Mart 2017 günü İstanbul'da yaptıkları oturma eylemine müdahale eden polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.
- Eğitim Sen İzmir 1 No'lu Şube eski kadın sekreteri Ayşegül Kocaaslan'ın 16 Mart 2017 günü 2015 8 Martında ortak basın metnini okuduğu gerekçesiyle evine yapılan baskında gözaltına alındığı öğrenildi.
- 10 Ekim 2017 günü Aydın'da Eğitim-Sen üyesi 35 kamu emekçisinin Başbakan'ın Aydın mitingi öncesinde hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltına alındığı öğrenildi.
- İhraçları protesto etmek için 13 Nisan 2017 günü KESK'e bağlı Enerji Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri Sendikası (ESM) Ankara 1 Nolu Şubesi tarafından düzenlenen eyleme polisin müdahale ettiği ve aralarında Veli Saçılık'ın da olduğu 15 kişinin darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.
- 1 Nisan 2017 günü Diyarbakır'da BES Şube Sekreteri Abbas Aslan, EĞİTİM-SEN üyesi Figen Aras, KHK ile ihraç edilen Hasan Kaya ve Bağlar Belediyesi çalışanı Neriman Yiğit'in gözaltına alındıkları öğrenildi.
- 16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu ile ilgili olarak 15 Mart 2017 tarihinde İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinin yemekhanesinde "Hayır" bildirisi dağıtan SES İzmir Şubesi Eş Başkanı Hülya Baran Ulaşoğlu ile Ses üyeleri Ahmet Ulaşoğlu, Nevin Çoban ve Seda Balkan hakkında İzmir 25. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 31 Ekim 2017 tarihinde görüldü. Mahkeme tüm sanıklarla ilgili beraat kararı verdi.
- 14 Kasım 2017 tarihinde Urfa'da gözaltına alınan SES Urfa Şube Eş Başkanı Mehmet Cevher Öztürk'ün 21 Kasım 2017 tarihinde çıkarıldığı mahkeme tarafından yurt dışı yasağı şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

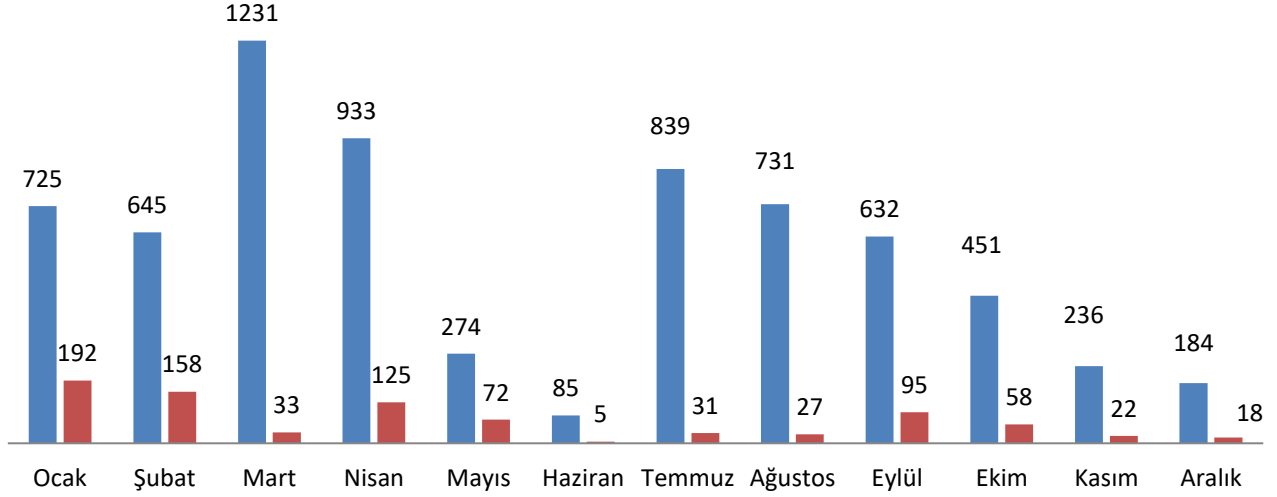
2017 İNSAN HAKLARI İHLALLERİNE GENEL BAKIŞ

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	TOPLAM
MEDYA													108
Yayın Durdurma / Kapatma	50												
Kapayılan Medya	3												
Uydu dan Çıkartma	3 TV												
Lisans İptali	5 TV												
Toplatma	8												
El Konulan Baskı	1 Gazete, 1 Dergi												
Engellenen İnternet Siteleri	37 Basın Yayın Kuruluşunun İnternet Sitesine Erişimi Engellendi												
KÜLTÜR SANAT													
Sanatçılara Soruşturma	Bu Suça Ortak Olmayacağız diyen 433 Sanatçısı hakkında soruşturma başlatıldı												433
İptal Edilen Gösteriler			1	2	1	7							11
Kapatılan Dernek ve Vakıf	132 Dernek, 19 Vakıf ve 4 Eğitim Kültür Ajansı												155
2017 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye 180 ülke arasında 155'nci sırada													
Gözaltındaki Gazeteciler	42	17	14	21	28	5	12	19	12	7	5	5	187
Tutuklu Gazeteciler	11	2	5	2	8	1	5	15	2	4	3	2	60
Yargılanan Gazeteciler	373												373
Basın Kartı iptal Edilenler	100												100
Saldırıya Uğrayan Gazeteci	18												18
İşten Çıkarılan Gazeteci	25												25
Gözaltı	725	645	4231	933	274	85	839	731	632	451	236	184	6966
Tutuklama	192	158	33	125	72	5	31	27	95	58	22	48	836
Polis Tarafından Öldürülenler	7	2	1	3	1	1			1				16
Polis Tarafından Yaralananlar	9	2		3		4		1				1	20

Şüpheli Asker Ölümü	2	1	1				3						7
Cezaevinde Ölüm	2		1		1	3			1	2			10
Cezaevinde İşkence İddiası	12	23	2	14	3	2	11	23	2	5	3	7	107
Faili Meçhuller	6	1			1	2		1		3			14
İhraç Edilen Akademisyen	631	330	37	484		12	302	120				105	2021
CUMHURBAŞKANI DAVALARI													
Hakarete Gözaltı	8	12	12	12		6	2		7	1	2	2	64
Hakarete Tutuklama	3	6	4	1	2			1			2		19
Hakarete Ceza	2	5	1	11	16	1	1	1	1	4	4	1	48
İş Cinayetleri	161	133	153	151	147	170	211	222	151	182	170	155	2006
Kadın Cinayetleri	37	30	35	30	39	35	28	27	37	40	27	44	409
Kadına Cinsel Şiddet	14	19	14	28	17	47	23	35	24	25	39	35	332
Çocuk İstismarı	34	14	63	33	38	17	27	26	33	32	29	41	387
Kayyum Atanan Belediyeler	9	9	3										
Siyaset Yasağı													
Gözaltına Alınan Siyasetçiler													
Tutuklanan Siyasetçiler						1							

Gözaltı ve Tutuklamalar

■ Gözaltı ■ Tutuklu

Toplumsal Olaylar, Siyasi Faaliyetler ve 15 Temmuz Darbe Girişimi Nedeniyle
Gözaltı Sayısı: 6.966 kişi
Tutuklama Sayısı: 836 kişi

2017 İNSAN HAKLARI İHLALLERİ

(ilk 10 ay)

2016 ve 2017 Yılında meydana gelen zırhlı araç çarpmaları sonucunda

5'i çocuk 22 yurttaş hayatını kaybetti. 20 yurttaş yaralandı.

KADIN CİNAYETİ

2017 Yılında ilk 10 ayda

346

Kadın cinayete kurban gitti

Tutuklu Gazetecilerin Sayısı

212'ye yükseldi

399 Çocuk İstismara uğradı

OHAL'in İlanından Bu Yana Haklarında soruşturma olmaksızın

111 BİN 240 kişi görevden ihraç edildi. → 4 BİN 889 kişinin mal varlığına el konuldu

12

Milletvekili

85

Belediye Başkanı

Tutuklu Durumda

OHAL Komisyonu'na 101 bin 304 müracaat yapıldı

İŞLERİNDEN HAKSIZ VE HUKUKSUZ ŞEKİLDE ÇIKARILAN

NURİYE GÜLMEN ve SEMİH ÖZAKÇA AÇLIK GREVİN'DE 277'İNCİ GÜNE GİRDİ!

Zeynep

ALTIOK

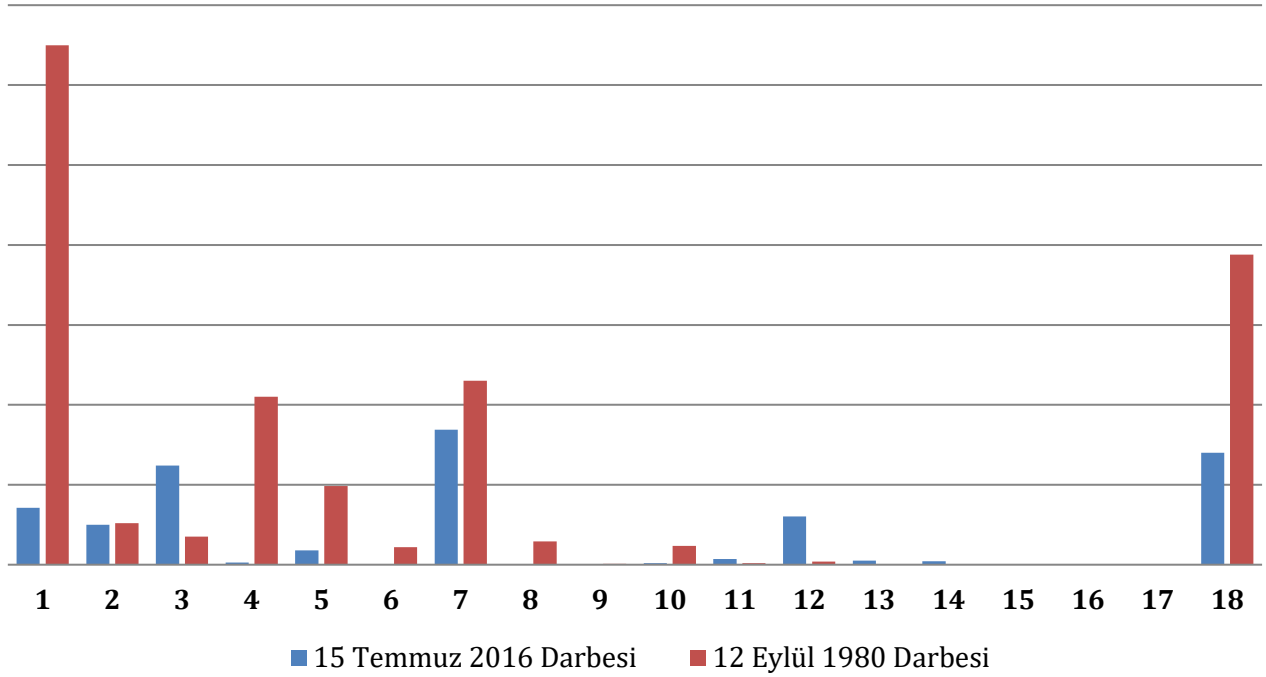

Bu raporda yer alan rakamlar ve istatistikler TİHV, İHD, Barolar, Medya ve Kurum ve Kuruluşlardan elde edilmiştir

**20 TEMMUZ 2016'DAN BERİ DEVAM EDEN OHAL VE
9 YILLIK 12 EYLÜL SIKIYÖNETİM BİLANÇOSU
KARŞILAŞTIRMALI TABLO**

DURUM	OHAL BİLANÇOSU	12 EYLÜL DARBESİ
Gözaltılar	71.274	650.000
Tutuklamalar	50.510	52.000
İhraç Edilenler	123.886	35.041
Açılan Dosya/İddianame/Dava Sayısı	2.659	210.000
Yargılanan Örgüt Üyesi	18.000	98.404
Hüküm Giyen Örgüt Üyesi	16	21.764
Hakkında İşlem Yapılan Kişi	169.013	230.000+
Yurda Dön Çağrısı Yapılanlar	99	29.000
Kapatılan Medya Kuruluşları / Yasaklanan Yayın	160	927
Kapatılan Dernek-Vakıf	1.711	23.700
Görevden Alınan Subay-Astsubay	7.267	2.000
Görevden Alınan ve Hak. İşlem Yapılan Öğretmen	60.532	3.854
Görevden Alınan Akademisyen	4.931	120
Görevden Alınan Hakim-Savcı	4.238	47
Görevden Alınan Askeri Hakim-Savcı	185	47
Tutuklu Gazeteci	184	31
İntihar Edenler	52	43
İptal Edilen / Verilmeyen Pasaport	140.000	388.000

OHAL ve 12 Eylül Kıyaslaması

KONULAR

Konu	15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİ	12 EYLÜL 1980 DARBESİ
1. Gözaltılar	71.274	650.000
2. Tutuklamalar	50.510	52.000
3. İhraç Edilenler	<u>123.886</u>	35.041
4. Açılan Dosya / İddianame / Dava Sayısı	2.659	210.000
5. Yargılanan Örgüt Üyesi	18.000	98.404
6. Hüküm Giyen Örgüt Üyesi	16	21.764
7. Hakkında İşlem Yapılan Kişi	169.013	+230.000
8. Yurda Dön Çağrısı Yapılanlar	99	29.000
9. Kapatılan Medya Kuruluşları / Yasaklanan Yayın	160	927
10. Kapatılan Dernek-Vakıf	1.711	23.700
11. Görevden Alınan Subay-Astsubay	<u>7.267</u>	2.000
12. Görevden Alınan / İşlem Yapılan Öğretmen	<u>60.532</u>	3.854
13. Görevden Alınan Akademisyen	<u>4.931</u>	120
14. Görevden Alınan Hakım-Savcı	<u>4.238</u>	47
15. Görevden Alınan Askeri Hakım-Savcı	<u>185</u>	47
16. Tutuklu Gazeteci	<u>184</u>	31
17. İntihar Edenler	<u>52</u>	43
18. İptal Edilen / Verilmeyen Pasaport	140.000	388.000

Konu	15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİ	12 EYLÜL 1980 DARBESİ
1. Gözaltılar	71.274	650.000
2. Tutuklamalar	50.510	52.000
3. İhraç Edilenler	<u>123.886</u>	35.041
4. Açılan Dosya / İddianame / Dava Sayısı	2.659	210.000
5. Yargılanan Örgüt Üyesi	18.000	98.404
6. Hüküm Giyen Örgüt Üyesi	16	21.764
7. Hakkında İşlem Yapılan Kişi	169.013	+230.000
8. Yurda Dön Çağrısı Yapılanlar	99	29.000
9. Kapatılan Medya Kuruluşları / Yasaklanan Yayın	160	927
10. Kapatılan Dernek-Vakıf	1.711	23.700
11. Görevden Alınan Subay-Astsubay	<u>7.267</u>	2.000
12. Görevden Alınan / İşlem Yapılan Öğretmen	<u>60.532</u>	3.854
13. Görevden Alınan Akademisyen	<u>4.931</u>	120
14. Görevden Alınan Hakım-Savcı	<u>4.238</u>	47
15. Görevden Alınan Askeri Hakım-Savcı	<u>185</u>	47
16. Tutuklu Gazeteci	<u>184</u>	31
17. İntihar Edenler	<u>52</u>	43
18. İptal Edilen / Verilmeyen Pasaport	140.000	388.000